

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvenredno obdelje in praznike — inserati do 50 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 500 vrst a Din 3, večji inserati peti vrsta Din 4.— Popusti po dogovoru. Inseratni davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Dalekosežne spremembe v Nemčiji:

Generali so morali kapitulirati pred stranko

Vsi vodilni generali so bili vpokojeni, vrhovno vodstvo državne obrambe pa je prevzel Hitler sam — Göring je imenovan za generalfeldmaršala, Neurath za predsednika tajnega državnega sveta, Ribbentrop pa za zunanjega ministra

BERLIN, 5. febr. br. Vsa nemška javnost je danes pod vtisom dalekosežnih izprememb, ki so bile izvedene z najnovejšimi odloki kancelarja Hitlerja. Nemška javnost doslej ni ničesar vedela o hudih nesoglasjih, ki so izbruhnili med vojsko in narodno socialistično stranko o odnosu režimom, ker nemški listi o tem niso smeli ničesar poročati, vsi inozemski listi, ki so o tem pisali, pa so bili zaplenjeni. Samo včeraj so v Berlinu in drugod po Nemčiji zaplenili 18 inozemskih listov, po večini angleške in francoske, ki so objavili obširna poročila o nastalih sporih in krizi režima. Tem večje je začudenje nemške javnosti, ko je danes izvedela, da so odšli v pokoj skoraj vsi vodilni generali nemške vojske ter da so v vrhovnem vodstvu izvršene dalekosežne spremembe. Hitler sam je prevzel vodstvo celokupne oborožene sile, obenem pa ukinil dosedanje funkcije vojnega ministra ter na njegovo mesto postavil vrhovni generalni štab. Skoraj vsi vodilni poveljniki so odstavljeni, za generalnega maršala pa je imenovan general Göring. To dokazuje, da je zmogla ona struja, ki se je zavzemala za odločen vpliv v vojski ter da je sedaj tudi nemška vojska več ali manj podrejena narodno socialistični stranki.

Važna izprememba je bila izvršena tudi v pogledu vodstva zunanje politike. Vrhovno vodstvo zunanje politike prevzame novo osnovani tajni državni svet z dosedanjim zunanjim ministrom Neurathom na čelu. Za zunanjega ministra je imenovan dosednji poslanik v Londonu in posebni zaupnik Hitlerja Ribbentrop. Tudi v nemški diplomaciji so izvršene dalekosežne spremembe. Poslaniki na vseh vodilnih mestih so odpoklicani. Nasledniki še niso imenovani. Kaj prav za prav pomenijo vse te spremembe, bo pokazala bližnja bodočnost. Pojasnila pa utegne dati tudi Hitler v svojem govoru, ki ga bo imel na seji državnega sveta, ki je sklican za 20. februar.

Berlin, 5. feb. O spremembi v vrhovnem vodstvu nemške vojske je bil objavljen naslednji odlok kancelarja Hitlerja: »Odslej bom sam osebno in neposredno vsilil oblast vrhovnega poveljnika celokupne nemške oborožene sile. Pristojnost dosedanjega splošnega oddelka vojnega ministrstva se prenaša na štab tega vrhovnega poveljstva. Dosednji načelnik splošnega oddelka vojnega ministrstva postane načelnik štaba vrhovnega poveljstva. Po rangi bo enak ministrom nemške vlade. Vrhovno poveljstvo oborožene sile bo obenem opravljalo tudi vse posle vojnega ministrstva. Vse dolžnosti, ki jih je sedaj opravljal vojni minister, bo odslej vršil načelnik štaba vrhovnega poveljstva in sicer v dobi miru po mojih navodilih, in tako pripravil državno obrambo v vseh njenih področjih in na vseh poljih.

Zahvala maršalu Blombergu

Berlin, 5. feb. AA. (DNB) Vodja rajha državni kancelar Hitler je poslal maršalu v Blombergu ob njegovem odhodu iz vojnega ministrstva in z vrhovnega poveljstva naslednje pismo:

Uradno vremensko poročilo

z dne 5. f. m.

Rateče-Planica, 870 m: —9, pooblačeno, mirno, pršilo, 90 cm, skakalnice uporabne.
Planica-Slatina Dom Idrije, 1000 m: —8, sončno, pršilo, 90 cm, drsališče uporabno.
Planica-Tamar, 1106 m: —8 pooblačeno, mirno, pršilo, 125 cm.
Kranjska gora, 810 m: —8, barometer se dviga, mirno, sončno, pršilo 85 cm, sankališče in drsališče uporabni.
Vršič, 1601 m: pršilo 180 cm.
Pokljuka-Sporthotel, 1300 m: —4, sončno, mirno, 32 cm pršila na 110 podlage.
Doma na Komni, 1520 m: —6, sončno, mirno, 25 cm pršila na 200 podlage.
Vogel, 1540 m: —10, sončno, mirno, 200 cm snega, spihan.
Sr. Janez v Bohinju, 530 m: —9, sončno, mirno, 70 cm snega, deloma sren.
Zlatorež v Bohinju, 530 m: —8, sončno, oserenjen sneg 90 cm, sever.
Skočja Loka, 350 m: —3, sončno, mirno, 15 oserjenega snega.
Polzeve, 620 m: —1, barometer se dviga, sončno, mirno, 7 pršila na 10 podlage.

Dodatno z dne 4. II. 1938.

Sv. Križ nad Jesenicami, 1000 m: —1, barometer se dviga, sončno, mirno, 25 pršila na 40 podlage.
Gorjše, 1000 m: —3, sončno, lahek sever, 25 cm snega, 20 cm pršila na 60 podlage.
Radovaljica, 518 m: —8, barometer se dviga, jasno, mirno, 20 cm oserjenega snega, novo otvoreno drsališče in skakalnice uporabne.
Jezersko, 890 m: —4, sončno, mirno, 25 pršila na 15 podlage.
Dom na Kofcu, 1500 m: —7, jasno, mirno, 30 pršila na 90 podlage.
Kofca na Zelenici, 1534 m: —8, jasno, mirno, 30 pršila na 230 podlage.
Ljubelj, 1370 m: —7, jasno, mirno, sankališče uporabno.
Kureček, 833 m: —3, veter vzhodnik, 10 pršila na 10 podlage.

Ribbentrop — zunanj minister

Neurath — minister brez portfelja

Vodja rajha Hitler je za zunanjega ministra imenoval v Ribbentropa, dosedanjega nemškega veleposlanika v Londonu.

Zahvala Neurathu

Berlin, 5. februarja. AA. Vodja rajha državni kancelar Hitler je poslal tole pismo baronu v Neurathu, novimenovalnemu predsedniku tajnega sveta:

Ob koncu petega leta narodno socialistične državne uprave ste me zopet zaprosili za vpokojitev. Zaradi vaših zaslug in uslug, ki so mi še nadalje neobhodno potrebne in dasi spoštujem vašo starost 65 let, ter dejstvo, da ste tako opravili 35 let državne službe, ne morem sprejeti vaše prošnje. V teku petih let vašega delovanja so mi bili vaši nasveti in vaše globoko poznanje vseh stvari neobhodno potrebni. Če vas torej razrešujem tekočih zadev pri vodstvu zunanjega ministrstva in vas postavljam za predsednika tajnega sveta, storim to samo zato, da bi imel tudi v bodoče na najvišjem položaju svetlovalca, ki me je verno polpiral v vseh teh petih težkih letih. Smatram za svojo dolžnost, da se vam za to iz vsega srca najlepše zahvalim.

Odpoklicani diplomati

Vodja rajha Hitler je odpoklicaval veleposlanike v Rimu, Tokiju in na Dunaju, to je v. Hassela, v. Papena in v. Dickensa ter jih postavil na razpoloženje.

Funk gospodarski minister

Novi minister za gospodarstvo Funk je z dnem 1. februarja prevzel svoje posle.

Sklicanje državnega zbora

Berlin, 5. februarja. AA. (DNB) Rajhetag je sklican na sejo, ki se bo vršila dne 20. februarja.

Göring — maršal nemške vojske

Vodja rajha Hitler je armadnega generala Göringa imenoval za maršala nemške vojske.

Novi poveljnik vojske

Berlin, 5. februarja. AA. (DNB) Vodja rajha državni kancelar Hitler je topniškega generala v. Brauschitza imenoval za vrhovnega poveljnika kopne vojske in ga obenem prevedel v čin armadnega generala.

Premestitve v vojski

Berlin, 5. feb. AA. V zvezi z včerajšnjimi ukazi je državni kancelar Hitler premestil mnogo poveljnikov tako v kopni vojski kakor tudi v letalstvu.

Tajni državni svet

Berlin, 5. februarja. AA. Vodja rajha državni kancelar Hitler je podpisal naslednji ukaz o ustanovitvi tajnega državnega sveta:

Kot sebi pridržano posvetovalno telo za vodstvo zunanje politike ustanavljam tajni državni svet. Za predsednika tega tajnega kabinetskega sveta imenujem ministra barona v. Neuratha. Za člane novega tajnega kabinetskega sveta imenujem naslednje: ministra zunanjih zadev Johanna v. Ribbentropa, pruskega ministrskega predsednika in letalskega ministra in glavnega poveljnika vsega vojnega letalstva maršala Hermana Göringa, namestnika vodje rajha in ministra Rudolfa Hessa, ministra za propagando Josefa Göbbelsa, ministra in načelnika državne kancelarske pisarne dr. Hansa Heinricha Lammerisa, glavnega poveljnika kopne vojske in armadnega generala Walterja v. Brauschitza, glavnega poveljnika vojne mornarice generala-admirala in častnega doktorja Ericha Raederja, načelnika štaba vrhovnega poveljstva oborožene sile topniškega generala Vilhelma Keitelja. Kot delovnega tajnega državnega sveta bo nastopal načelnik državnega kancelarstva.

General Fritsch vpokojen

Berlin, 5. februarja. AA. (DNB) Vodja rajha in državni kancelar Hitler je poslal armadnemu generalu baronu v. Fritschu, ki odhaja s položaja vrhovnega poveljnika kopne vojske naslednje pismo:

Zaradi slabega zdravja ste bili prisiljeni zaprositi me, da naj vas razrešim dosedanje službe. Ker vaše nedavno bivanje na jugu ni v pričakovani meri popravilo vaše zdravja, sem sklenil, da ugodim vaši prošnji. Ob vašem odhodu iz aktivne vojne službe vam izrekam svojo popolno hvaležnost za vaše izredno delo za obnovo naše vojske in za njeno okrepitev v času od

marca 1935 do februarja 1938. Zgodovina tega časa bo vezana na vaše ime.

London, 5. febr. Vest o dalekosežnih spremembah v Nemčiji so šele po polnoči prišle v London, kjer so zbudile ogromno pozornost. Današnji listi objavljajo berlinska poročila pod velikanskimi naslovi in jim dajejo kratke komentarje. Poleg sprememb v vodstvu nemške vojske smatrajo angleški listi za najpomembnejše dejstvo, da je londonski poslanik Ribbentrop imenovan za nemškega zunanjega ministra. »Daily Express« opozarja v svojem uvodniku na nape-

losti, ki so nastale v zadnjem času med vojsko in stranko v Nemčiji, toda zadnji dogodki so pokazali, da je inozemstvo docela napadnega naziranja o nemškem narodnem socializmu. Hitlerjevo stališče je sedaj še za sto odstotkov ojačeno. »News Chronicle« piše, da pomenijo spremembe v Nemčiji popolno zmago narodnega socializma nad vojsko. Četudi se je moral Hitler udati želji nemških generalov in odstraniti maršala Blomberga, je obenem tudi vsem ostalim generalom poročal peruti in jih posadil na hladno, z izvedenimi spremembami na vodilnih mestih pa zagotovil absoluten vpliv stranke in režima v vojski. V bližnji dobi bodo sledile še druge važne spremembe. »Daily Telegraph« je istega naziranja in še doznava, da bo za novega poslanika v Londonu imenovan dosednji nemški poslanik v Rimu v. Hassel.

Pariz, 5. februarja. br. Današnji listi objavljajo pod velikanskimi naslovi poročila o spremembah v nemški vojski in v vodstvu nemške zunanje politike. Dasi vsi listi oglašno priznavajo dalekosežni pomen teh sprememb, si v preostli deli dogodkov niso edini. Večina listov naglašja, da je sedaj dobil Hitler popolnoma enotno vodstvo Nemčije v svoje roke. Dosedaj sta bila dva tira: stranka in vojska. Odslej bo ves nemški aparat šel po istem tiru, ki ga ujemarja samo vodstvo narodno socialistične stranke. »Matin« piše, da je sedaj Nemčija stodoletno hitlerjevska. »Jour« razmišlja o bodočnem razvoju in vidi v dejstvu, da je Göring imenovan za generalfeldmaršala, jamstvo, da bo Nemčija selaj še z večjo odločnostjo nadaljevala borbo proti komunizmu. Po sodbi lista bo sedaj Nemčija, po korna enemu vodstvu, bolj pripravljena za splošna pogajanja za ureitev evropskih problemov kakor je bila doslej. Radikalni »Oeuvre« je mnenja, da je sedaj šele postala Nemčija stodoletno hitlerjevska. Francija pa zaradi tega nima vzroka, da bi se razburjala. Pač pa je napočil čas, da tudi Francija na znotraj in zunaj dokumentira svojo enotnost in tako postavi na laž vse one, ki spekulirajo na neenotnost francoskega naroda. Sedaj mora biti konec konferenčnega pogajanja in papirnatega pogoda. Francija mora dobiti režim široke nacionalne koncentracije, ker bo le na ta način vtila vsem svojim nasprotnikom epotovanje. Glasilo omenjenih križarjev »Petit Journal« piše, da je s tem tudi os Rim-Berlin znatno ojačena.

London, 5. febr. Potopitev že drugega angleškega parnika je hudo razburila angleško javnost. Mislijo, da bodo mogli to pot ugotoviti identiteto napadalca s pričevanjem rešenih članov posadke. Zaradi tega incidenta utegne nastati tudi vprašanje o uvedbi letalskega nadzorstva. V parlamentarnih krogih žele, naj bi vlada z učinkovitimi ukrepi preprečila vse nadaljnje neupravičene atentate.

Kaj pravijo v Salamanci

Salamanca, 5. feb. Uradnega španskega mesta se je polastilo veliko razburjenje radi ponovnega bombnega napada na neko angleško ladjo pred Barcelono, in zaradi potopitve te ladje. Znano je, da je po predoru nacionalnih čet pri Teruelu in po zmagovalni prodiranju na južnem bojišču zavladalo v Barceloni in Valenciji hudo zapreždenje in da so rdeči oblastniki sklenili sedaj tvegati zadnjo karto. Zboljšanje odnosov med Londonom in Salamanco, ki postaja že vidno, je brez dvoma trn v očesu gotovih krogov v Londonu in v rdeči španski vladi. Rdeči oblastniki skušajo zopet storiti vse, kar bi po njihovem mnenju moglo zastrupiti te odnose.

Še tretji angleški parnik

napaden

London, 5. feb. br. Reuter poroča iz Barcelone, da je bil včeraj popoldne na višini Barcelone izvršen napad na tretji angleški tovorni parnik. Tokrat pa bombe parnika niso zadele in je srečno prispel v barcelonsko luko.

Še en angleški parnik

potopljen

Francova letala so bombardirala in potopila

angleški parnik „Alciras“

London, 5. febr. br. Mornariško ministr-

stvo je danes prejelo poročilo kapitana angleškega tovornega parnika »Alciras«, ki je bil včeraj 20 milj od barcelonske luke bombardiran in potopljen. Kapitan poroča, da je parnik plul s tovorom premoga v Barcelono. Kakih 20 milj pred Barcelono so se na odprtem morju pojavila v smeri z otoka Malorce, ki je pod oblastjo generala Franca, letala. Brezčično so letala najprej pozvala posadko, naj se takoj izkrci in odstrani od parnika, ker ga bodo potopili. Kapitan je nato takoj izvešil še eno zelo jasno vidno angleško zastavo v znak, da ne gre za kak republikanski, marveč za angleški parnik. Poleg tega je bila na parniku izobesena tudi zastava, ki kaže, da se nahaja na krovu član mednarodne kontrole, ki spremlja parnik v dokaz, da na parniku ni prepovedanega tovara, to je vojnih potrebščin. Kljub vsem tem opozorilom sta se dve letali spustili zelo nizko nad parnik in vrgli tri bombe. Dve sta padli v morje, ena pa na krov, kjer je povzročila hudo razdejavanje. Letali sta se nato dvignili in začeli streljati s strojnimi in na posadko. Kmalu sta se znova vrnili in z nižnje vrgli na krov še dve bombi, ki sta prodrli do strojnice. Eksplozija je parnik razklala na dve, tako da se je v par minutah potopil. Posadka, ki je štela 25 moških Angležev, se je rešila, ker so pravčasno prihitali na pomoč v bližini se mučeci ribiči in pa neka republikanska šalupa. Letala so se po bombardiranju vrnili nazaj proti Malorci. Kapitan je trdno prepričan, da gre za francoska letala ter da je za ta napad odgovoren general Franco.

Politični obzornik

Izza katoliških kulis

»Delavska pravica«, glasilo krščanskega delovnega ljudstva, je v svoji 3. in 4. letosnji številki objavila članek »Kulturnost kulturnih organizacij«, ki je vsebinsko zelo zanimiv. Pisec razpravlja o razmerah v katoliških prosvetnih organizacijah in poudarja, da »hoče pojave vzeti iz najvišjih in najnižjih členov organizacije ter s tem vzbu-diti zdravilne sile odpora, ki naj s takimi pojavi neizprosno obračuna, jih iztrebi iz nas in očisti našo rast pri koreninah.« Govorec o teh pojavih, pravi: »V zadnjih letih so v naših katoliških prosvetnih organizacijah nastopili čudni pojavi, ki kriče, da so se vanje zajedli nekaki kulturni morskiti, ki so se nasrskali strupa v močvirnih sosesčinah slovenskega naroda, ga začeli ogražati v njegovi biti, v njegovi rasti in zdravju in mu začeli zavirati svoboden duhovni in kulturni polet.« V teh organizacijah se hoče izvesti »mehanična enotnost, češ, vsi enako, to je lažje, vse drugo je balast, naj bo vse v enem loncu, kisló zelje in mleko, češnje in česen, v tem je moč organizacije.« Razpravljajo o svobodi duhovnega življenja izvajajo člankar: »Svoboda duhovnega življenja je najvažnejši faktor v človekovi zgodovini. Tu je izvor vsakega ustvarjanja, vsake rasti navzgor, vsakega resničnega napredka. Brez te svobode bi človek ne bil več človek, bil bi čisto navaden stroj, robot, ki so ga izdelali v tovarni. In pri nas žive ljudje, ki jim je vse to tuje, za katere te svobode ni, posebno takrat ne, ko jo je treba deliti drugim. Gorje tistemu, ki se drzne proti njim braniti različnost človekove sode in vrednotenja, gorje še posebno takrat, če si je drznil tem »mašinstom« upreti se v ustvarjanju človeških strojev, ki delajo vse le na mišljaj brez samozvesti, ki sprejemajo vsako smet kot svetilno svetilno. Gorje človeku, ki bi se drznil proti njim braniti sočloveka. »Proklet bodi, mu je iskreno plačilo.« In v podkrepitev te svoje trditve navaja člankar: »Zgodilo se je pri nas, da so tovarniški hoteli stvorili ednico kot poseben člen v organizaciji... Hoteli so, ker so mislili, da je svoboda organizacije duhovnih sil svobodna. Mislili so, pa je prišel zakulisni ukaz, ki je že v kati zatrl še ne rojeno mlado moč, da bi za vedno preprečil, da bi kdo kdaj mislil drugače, kakor je sodil in sklenil »izvoljeni vrh«, ukaz, da je to nedopustno, nemogoče, nepotrebnost... — Iz teh izjavanj je razvidno, da so se v zadnjem času je li v rimokatoliških vrstah prav krepko gibali oni, ki se vendarle zavedajo, da človek ne more in ne sme biti stroj, ki stoji v akcijo samo takrat, kadar ga zaženejo drugi. Zdi se, da je v katoliškem taboru nastala zdrava reakcija, ki bo razčistila smrdete ozračje. So pač prišli nekaterniki v tem taboru do istega spoznanja, kakor oni naši rodoljubi, ki so se v preteklosti uprli gotovi komandi in postali nositelji svobodoumnih in naprednih idej.

Slavospev učiteljem in orožnikom

Profesor Fran Tučan iz Skopja je objavil v »Jugoslovenskih novinah« izredno zanimiv članek, ki mu je dal naslov »Tajne sile zemlje«. Ni to prav za prav članek, to je govor, ki ga je imel na proslavi sv. Save v Skopju. Je to visoka pesem kulturnemu delu in kulturnim uspehom v Južni Srbiji, kjer vse tekmuje v plemenitem strem-ljenju, da kulturno dvigne to našo klasično pokrajino. Iz Tučanovih izjav navajamo par odstavkov, nanašajočih se na zaslužno kulturno delovanje našega učiteljskega in naših orožnikov. Poslušajmo dr. Tučana: »Ti mali ljudje, naši orožniki iz najrazličnejših krajev naše domovine, razkropljeni po tamošnjih krajih, živčiči čisto v zaplankah, težko pristopnih selišč, so postali v gotovem oziru naši mali, neznani prosvetitelji. Treba se je napotiti tja v one vasi, kjer oni žive, da se vidi in začuti njihovo delovanje in njihovo stremljenje, da dvignejo ta selišča in njihove prebivalce. Da jim roko stisneš in porečeš: Hvala ti, možakar! Ako bi ne bilo onih 'lis, ki tako raz-gomočno obvladujejo človeka, ali bi mogli raz-gumeti to delo pa delo številnih učiteljev in učiteljic na osnovnih šolah v teh krajih? Treba je videti, v kakšnih razmerah žive in delujejo, pa da se jim poklonimo... In s kakšnim poštrevanjem in samozatajevanjem oni služijo svojemu učiteljskemu poklicu! Človek mora poznati to njihovo življenje in delovanje, da občuti njihovo veličino. To so — jaz bi jih mirne duše tako imenoval — neznani junaki, ki se žrtvujejo za čast in veličino domovine, to so oni nevidljivi in neznani sodelavci Velikega Kralja, ki je v njih gledal svoje najboljše pomočnike pri stvarjanju nove generacije, ki mora biti neomahljiv čuvár Njegove in naše Jugoslavije!... Bože moj, ko bi bil ta naš najlepši, najzaslužnejši stan, ti naši učitelji osnovnih šol odvisni samo od svojih starešin in od nikogar drugega, kakor so na primer naši orožniki odvisni samo od svojih, kako čudovito in močno bi vzmetela prosveta v naši domovini! —

Kino Sloga — Tel. 27-30

Samo se danes in jutri predvajamo pretresljivo filmsko delo o zadnjem trgovcu s črnimi sužnji:

LADJA SUŽNJEV

Warner Baxter, Wallace Berry, Elizabeth Allan — Film v nemškem jeziku! — Najnovejši žurnal: Vesel dogodek v rodbini holandske kraljice. — Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri, v nedeljo ob 10.30, 15., 17., 19. in 21. uri

Odločne besede naših učiteljev

Zborovanje učiteljstva 9 sreskih učiteljskih društev JUJ

Ljubljana, 5. februarja
Dopolnilno se je zbralo na velikem zborovanju v filharmonični dvorani učiteljstvo 9 sreskih učiteljskih društev JUJ, in sicer Kamnika, Kranja, Logatec, Litije, Ljubljane-mesto in Ljubljane-vzhodni in zahodni del, Radovljice in Škofje Loke. Po budo za zborovanje je dalo kamniško društvo in predsedoval je Jože Napokaj iz Kamnika. Banskoupravo je zastopal banskisolski nadzornik M. Jeglič. Namen zborovanja je bil, da se učiteljstvo seznani z najpomembnejšimi stanovanjskimi zadevami in akcijami ter z organizacijo narodno-obrambenega dela v drugih državah, ki bi nam naj bile vzor.

Namestu predsednika sekcije M. Kumlja, ki je moral odpotovati na sejo upravnega odbora v Beograd, je podal stanovanjsko poročilo Drago Supančič. Opozoril je na nekatere nedostatke, ki je po njih prizadeval učiteljstvo v stanovanjskem in socialnem pogledu in predlagal je potrebne ukrepe. Predvsem se je dotaknil vprašanja prosvetne politike in naplavl, da je učiteljstvo vedno zahtevalo, naj se vodi prosvetna politika zgolj po predpisih zakona, ki daje možnost da bi bili lahko z njo zadovoljni vsi učitelji. Učiteljstvo je vedno zahtevalo stalnost v službi, ki je potrebna ne le za dobrobit šole, temveč tudi prosvete. Učiteljstvo je letos ponovilo svojo zahtevo s predlogi za finančni zakon. Referent je obsojil premetitve učiteljstva brez službene potrebe. Organizacija je storila, vse za reparacijo takšnih premetitev, vendar uspehi niso bili zadovoljivi. Učiteljstvo zahteva, naj se vsa prosta službena mesta razpisujejo in oddajo po zakonskih določilih. Glede napredovanja zahteva, naj se vodijo zgolj po rangnih listah. Obeta se nam uredba o rangnih listah.

Referent se je odločno zavzel za prizadevanje poročene učiteljice, ki jim je bila odzeta stanarina in kurjava in ki ne prejema osebnih dokladov. Učiteljstvo zahteva: »Za enako delo enako plačilo!« Poročene učiteljice so prizadele v osnovnih državljanskih pravicah.

Stalež učiteljstva v dravski banovini je nepopoln. Praznih je nad 300 mest na službo pa čaka 500 učiteljskih abiturientov. Učiteljska organizacija neprestano zahteva, naj se to odpravi in naj vstopijo vse učiteljice in učitelji, ki so dopolnili 35 let službe in dosegle V. položajno skupino. Predlog učiteljstva tudi obsega zahtevo, naj se s finančnim zakonom normira število učencev v razredu do 40.

Gmotni položaj učiteljstva je nezadovoljiv zaradi velike podražitve življenjskih potrebščin ter kljub povišanju plač

razmere se niso takšne, kakršne so bile leta 1935. Učiteljstvo se niso vrnilo odtegljajev in se vedno so prizadevali vstopiti. Zahteva učiteljstva je, da jim zvišajo prejemke na eksistencijski minimum ter odpravijo vse razlike med poročenimi in neporočenimi, med aktivnimi in vpokojenci. Za podlago naj služi uredba iz leta 1932. A referent se je dotaknil tudi vprašanja monopola šolskih zvezkov in knjig. Danes je odpotovala iz Ljubljane v Beograd posebna delegacija učiteljstva, ki bo skušala doseči da bi ne bila izdana uredba, odnošna da bi bila vsaj omiljena, o državni tiskarni.

Učitelj Kocjančič je poročal o najpomembnejši učiteljski gospodarski ustanovi. Učiteljski tiskarni, učiteljica Ribičeva pa o akciji za zidanje doma učiteljice. Pozitivno učiteljice so že kupile zemljišče za dom na vogalu Strelške in Strossmayerjeve ulice.

Sprejeta je bila resolucija, ki v njej učiteljstvo zahteva izvajanje stanovanjske linije JUJ ter da organizacija vztraja na smer-nicah deklaracij iz l. 1926 in 1935. Pri tem delu ji zborovanje obljublja svojo pomoč, zavežajoč se, da bo tako ohranilo neno neodvisnost in da bo dosegla osnovne pogoje za neoviran razvoj šolstva ter napredka narodne kulture. Ti osnovni pogoji so: učiteljska stalnost v službi in na mestu, avtomatsko napredovanje in polna pravna sigurnost, izboljšanje emocijskega položaja aktivnemu in vpokojenemu državnemu uradniku, priznanje polne enakopravnosti poročenim učiteljem; zaposlitev nezaposlenih učiteljskih abiturientov, znižanje števila učencev v razredu in odprava novih razredov; polna urediteljska položaja šolskih uradnikov, učiteljice ženskih ročnih del in kontrolistice; polna demokratizacija šolskega šolstva. Iz tega niso sledi zahteva po ločitvi šolske uprave od politike.

Učitelj Ostanek je poročal o potrebi narodno-obrambenega dela pri nas ter o smer-nicah tega dela.

Sprejeta je bila resolucija. Oblasti naj unovčevajo pred vsem potrebo območnih šol in šol v narodno mešanih bratstvih, tako da bodo lahko v vsakem posvetoj opravljale svoje naloge v korist našemu narodu. Šolskemu sedanjemu državnemu mestu, vendar pa ne moremo pozabiti na brate onkraj me, ker ne more biti blazni kulturne misli. Zahtevamo manjšinske pravice vsaj v isti meri, kakršne uživajo manjšine v naši državi!

Končno je predaval o Koroskih predstavi Kluba koroskih Slovencev dr. J. Follacher. Predavanje so ponazorile lepe slike.

Koncert Slovenskega vokalnega kvinteta

Ljubljana, 5. februarja.

Svoji koncert Slovenskega vokalnega kvinteta je bil ena izmed tistih prireditiv, ki jih moramo imenovati popularne. Saj je privlačil v veliko dvorano Filharmonično družbo tiste široke plasti občinstva, ki ljubijo lepo, domače in ne preveč razburljivo petje, ki ga gojimo še od čitalniških časov sem s tako vnamo. Če sem označil koncert Slov. vokalnega kvinteta kot čitalniško prireditev, ne gre to na račun sporeda, ki posega z Gallusom, Jančkom in Sukom daleč preko mej takih koncertov, temveč na račun tradicionalnega načina reprodukcije, ki bi ga najbolje karakteriziral z besedo sentimentalnost. Ta sentimentalnost se izjavlja že v tvorbi tona, motiva, fraze, v izgovarjanju in neizgovarjanju besed, da postane se sama sebi namen. Ta sentimentalni »stil« si ne dela problemov niti iz zvokovnih, formalnih, izraznih in stilskih zahtev posameznih skladb, temveč spremeni n. pr. Gallusovo resno in globoko religiozno čustvo v neko jokavo vzdihovanje, nemočljivo sočnega in rožnatega Jančka in se znajde le v naših narodnih pesmih.

Posledica tega vsakekor preveč enostavne odnosa do glasbe je ta, da si izbira kvintet skladbe iz zborovske literature in to ne vedno srečno. K vsemu se je pridružil še intonacijska nesigurnost obeh tenorjev, tako da so bili samospevi, ki sta jih pela g. Juv in Tone Petrovič prava uka. Pri klavirju je spremljal z običajno preciznostjo g. dr. Sveta. Koncert je bil kljub temu len uspeh in publika je bila pevnim obilo zadovoljena.

Fr. Sturm.

Zapostenost delavstva v decembru

Ljubljana, 5. februarja

OUZD v Ljubljani objavlja statistične podatke o zaposlenosti delavcev v decembru lanskega leta. Konjunkturi prištevajo zavarovane delavce je znašal 6509 ali 74,7%. Napredovalo se v prvi vrsti gospodno žagarska industrija s letnim prirastkom 1418 delavcev ali 8,19%. Industrija kamena in zemlje s 518 delavcev ali 13,15% industrija za predelavo lesa 424 delavcev ali 11,77% odstotkov. Vidnejša letnega padca ne izkazujejo v decembru nobena industrija.

V seziki-kem posledici pa ne izkazuje pomembnega napredovanja nobena industrija. Zaradi mrtve sezije se razvadovale, zlasti gradnja nad zemljo za 3039 delavcev ali 42,74%, gradnje železnice, cest in vodnih zgradb za 854 delavcev ali 24,46%, industrija kamena in zemlje za 603 delavce ali 11,92% odstotkov. Celotni seziki-kem padec je znašal 238 delavcev ali 5,30%. Povprečno število zavarovanih delavcev je znašalo lani v decembru 93.590.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sobota, 5. februarja: ob 15. uri: Šimkovi.

Ljudska predstava po globoko znanih cenah od 14 din navzdol.

Nedelja, 6. februarja: ob 15. uri: Sneguljica. Mladinska predstava. Znižane cene od 22 din navzdol. Ob 20. uri: Bela bolezen. Izven. Znižane cene od 20. din navzdol.

Ponedeljek 7. januarja: zaprto.

Torek 8. januarja: zaprto (Gostovanje v Celju Veronika Deseniška).

Sreda, 9. februarja: Bela bolezen. Red Sreda.

Četrtek, 10. februarja: zaprto.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sobota, 5. februarja: Goranski slavoček. Red B. Gostuje g. J. Gostič.

Nedelja, 6. februarja: Ob 15. uri: Ančka. Znižane cene od 24 din navzdol. Ob 20. uri: Evgenij Onjegin. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek 7. februarja: zaprto.

Torek 8. februarja: Helteja. Red A.

Sreda, 9. februarja: Tosca. Red Četrtek.

Četrtek, 10. februarja: Večni žid. Gostovanje židovskega gledališča Habimah. Izven.

Petek, 11. februarja: Ob 15. uri: Ero z onega sveta. Dijaška predstava. Izven. Znižane cene.

Svetovno znano židovsko gledališče Habimah bo gostovalo v Jugoslaviji pri pridu tu v Ljubljano. Ansambel židovskega gledališča šteje 35 oseb ter vpripori v četrtek, 10. t. m. v naši operi svoje najuspešnejše delo »Večni žid«. Družina Habimah je brezovoma najodličnejša gledališka skupina in se more in sme primerjati edino le z Hudožestveniki, s katerimi je v umetniškem pogledu popolnoma enaka, če jih celo še ne prekaša. Predprodaja za to enkratno gostovanje v Ljubljani se že vrši in se dobe vstopnice pri dnevnih blagajni v operi. Cene od 80 din navzdol.

3 filmskega platna

— Kino Union: Vse za ljubezen. Ta film po vsebini ni boljši, ali bolje rečeno, je tako trnast, kakor vsi podobni filmi, ki pridejo k nam z Dunaja in v kateri gre za ljubezen z lepimi huzarji, za skrajšane Larene in njih sinove, ki so zadovoljni, pa iščejo bogato nevesto. Izdelan pa je v Burdiposti in v nem nastopa nekateri igralci in igralke, ki so smpatni, zato je vendar nekoliko boljši kakor so navadni filmi te sorte. Nekoliko več življenja je v njem in nekoliko manj osladnosti kakor v dunajskih filmih z baroni in uniformami. Tudi režiran je dokaj dobro. Madžarski plesi in ciganske godbe nudijo gledalcem nekaj užitek, komik Paul Kemp je odličen in si Slovenc ne more kaj, da bi se ne smejal. Zelo posrečena je tudi Lucie English in končno tudi glavna junaka Paul Javor in Magda Schneider ne igrata slabo. Gmotno propadla aristokracija je prikazana kot etično propadla, stari baron Nosti živi samo od pumnjanja pri bogatih projektarjih in proda svojo lepo hčer tekemu proletarcu svojega razvratnega sina, ki je pa sličen oficir, hoče spetati s hčerjo bivšega peka, ki je postal v Ameriki milijonar. Nazadnje se seveda izkaže, da mladost Nosti ni tako slab in neznačen in tudi pekova hči se preprosto, da jo ne ljubi samo zaradi milijonov. Tako in podobne vsebinske trapije pa v Ljubljani napolnijo dvorano okrog prvega ravno takokakor okrog zadnjega v mesecu.

Vlom v šolsko stanovanje

Leskovec, 4. februarja.

V nedeljo se je spizljal nekdo v stanovanje učitelja z. Bavdka, ki stanuje v leskoveški narodni šoli. Poleg njega ima stanovanje tudi siskij upravitelj. Oba sta s svojima družinama že trdno spala, ko se je med 2. in 3. uro ponoči snlezil vlomilec skozi zamazano okno v stanovanje. S sekuro odnošno železnim drogom je odstranil z okna železno okrajso, skočil neslišno v sobo učitelja Bavdka ter mu odnesel v naglici več parov čevljev, perila, oblake itd. v skupni vrednosti 1000 din. Varnostne oblasti so drugi dan preiskale učiteljevo stanovanje in pričele poizvedovati za vlomilecem, kateremu so že na sledu.

Iz Šoštanja

Občni zbor Strelske družine. V vrsti šoštanjskih društev, ki so v zadnjem času imeli občne zbornice, je tudi naša Strelska družina, ki spada po svoji aglinosti v prvo vrsto takih organizacij. Občni zbor je vodil predsednik dr. Medić, druga poročila pa so podali vsi odborov funkcionarji. Družina se ponaša z moderno zgrajenim streliščem z gradbenim. Lani je priredila več tekem, med katerimi je najbolj uspela zadnja dne 23. jan. letos. Bilo je to sobno streljanje. Sodelovalo je 31 strelcev, oddanih pa je bilo 1008 strelcev; tekmovalje je prineslo tele rezultate: 1. Karba Drago 55 točk od 60 možnih, 2. Langus Ivan 54 točk, 3. Steinbach Kristian 54, 4. Hauke Hubert 54 točk in 5. Kranjc Ivan 52 točk. — Novi odbor Strelske družine je sestavljen takole: predsednik g. Karba Drago, podpredsednik Langus Ivan, gospodar Topolšek Franc; odborniki: gg. dr. Medić Stane, Mazarol Rudolf, Kunst Ivan, Kranjc Ivan.

Iz Ptujja

— Odhodnica Davorinu Šterku. Sokolsko društvo v Ptujju je nedavno priredilo v ptujškem Narodnem domu odhodnico Sokolskemu nadzorniku ter dolgoletnemu sokolskemu in javnemu delavcu g. Davorinu Šterku, ki je bil premeščen v Krško, lepo in prirčno odhodnico. Med drugim so poizkuševali javno delavcu izpregovoriti v slovo za Sokolsko društvo g. dr. Salumun, za CMD g. dr. Senčar, za sokolske čete ptujškega okrožja g. Ogorelec, za ptujski Sportni klub g. Špal, gimnazijski ravnatelj g. dr. Kovačič in zastopnik Glasbene Matice, G. Šterku, ki je 13 let, kolikor jih je preživel v Ptujju, deloval nesebično in poizkuševal v skoraj vseh napredah in kulturnih organizacijah, želimo na novem mestu najljubše uspehe in smo pripravljeni, da bo tudi tam nadaljeval s svojim uspešnim javnim delovanjem!

Občni zbor gasiliske čete je bil v nedeljo v gasiliskem domu pod predsedstvom ravnatelja mestne hranilnice g. Vidmarja. Iz poročil posameznih funkcionarjev je razvidno, da je naša gasilska četa zelo agilna ter je po zaslugi funkcionarjev prevzela dolg od biveše uprave že znano manjši. Četa si je nabavila tudi novo moderno brizgalko. Za novega poveljnika je bil izvoljen z večino glasov mestni vrtnar Vauza, za četrtega vodjo pa Runovec.

— Iz gledališča. V torek 8. februarja vpriporijo domači igralci dr. Remčev »Carovnico Kirko«, komedijo v štirih dejanjih. Režijo vodi g. Borko.

Iz Tržiča

Tržiška podružnica Zveze šoferjev dravske banovine je tudi letos priredila 1. februarja svojo običajno vsakoletno veselico. Šoferska veselica je postala v Tržiču zadnja leta najbolj obiskana dobrodelna prireditev in moramo našim šoferjem samočestitati, da se jim je posrečilo pridobiti si nedeljne simpatije občinstva. Kako tuji ne. Saj so tudi do skrajnosti uslužni in postrežljivi. Saj je res vsakomur nerodno, da bi ne prišel na njihovo prireditev in se jim izkazal hvaležnega za vse vrne vožnje, ki jih naši šoferji opravljajo dan na dan brez defektov in karantolov. Kljub velikemu naveli so naši šoferji mislili na vse in so trdno držali v rokah krmilo prireditev. Za vse so skrbili in zato tudi kakor čujemo lepo izvozili. Na tekmi mask je prvo darilo prejel g. Izlič iz Ljubljane kot »Me-histo«, i. t. par lepih prvovrstnih čevljev znamke »Peko«. Upamo, da se bodo vsi obiskovalci prihodnje šoferske dobrodelne prireditve v Tržiču še bolj zabavali kakor na vseh dosedanjih, ter dosegli največji zabavni užitek.

Iz Škofje Loke

Dva poslovilna večera ob odhodu šolskega upravitelja g. Jakoba Rojca sta potekala kar napriscerje, prvi pri Homanu in drugi pri Balantu. Od odhajajočega so se poslovili gg. sreski šolski nadzornik Ivan Kržišnik, mestni župnik Jernej Podbevšek, veroučitelj Karlo Babnik, za učiteljski zbor deške šole g. Vojteh Debeljak in za meščansko šolo g. Goršek. Vidno ganjen je spregovoril tudi g. Jakob Rojci, ki ga bo ohranila šola v hvaležnem spominu.

Šahovski turnir za naslov prvaka Škofje Loke je bil pravkar zaključen. Turnirja se je udeležilo 15 šahistov, in je bilo stanje ob zaključku naslednje: Prvo mesto in s tem najboljšega šahista v Škofji Loki si je prioboril g. Stane Oblak (11 točk). Njemu sledi: gg. Lado Krek (10 in pol), Ivo Vrančič (9 in pol), Rudolf Krivec (9), Tine Oblak (8 in pol), Stanko Modic in Jože Babič (8), Franc Matul (7 in pol), Milan Hafner in Stefan Novak (7), Franc Brunen (6 in pol), Milan Azbe in Ivan Sušnik (4 in pol), Viktor Žitko (3) in Alfonz Marolt (1 točka).

Nesreče. Poledica zahteva nove žrtve. Na praznik dopoldne je spodrsnilo pred Burdychovo hišo zasebniku g. Ivanu Bergantu iz Medvoda. Bergant je obležal z zlomljeno nogo. Ponesrečenca so prenesli v lekarno, po zdravniški pomoči pa je bil prepeljan v ljubljansko bolnico. — V Puštalju si je zlomila nogo učenka meščanske šole Anica Severjeva. Dekletce se je drsalo za hišo in padlo. Podobna nesreča se je pripetila dvema otročicama v Binklju. 4letni Ivanček je padel s sani in si zlomil nogo pod kolonom. Teta je rev-

čna grozila domov, potem pa je moral tu di on v bolnico.

— Fe šoštanjskega. Pred kratkim je bilo v šoštanjski ulici kar trikrat ukradeni perila. Taboči so najprej obiskali hodnik mestnega delavca Janeza Langerholca in odnesli vso šabo, vseh 60 kosov perila, srajce, blazne, robce, rjuhe itd. Langerholcova žena je bila usodne noči čez polnoč na nogah. Iste noči so kradli taboči tudi pri Mariji Arharjevi in pri Mariji Krivčevi, le s to razliko, da tam niso toliko odnesli. Oblasti iščejo tatove in je bilo že več hišnih preiskav. Posebno ostro so pričeli nastopiti proti ciganom, ki so jih tudi osumili tatvin.

Beležnica

KOLENDAR

DANES: Sobota, 5. februarja, katoličani:

Agata

JUTRI: Nedelja, 6. februarja, katoličani:

Dorothea

DANASNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Dobra zemlja ob 16. in 19., ob 21.30 »Kraljica džungle«

KINO SLOGA: Ladja sužnjev

KINO UNION: Vse za ljubezen

KINO MOSTE: »Vesela vdova« in »La garçonne« (Možakarica)

KINO ŠISKA: Juanita

JADRANSKA STRAŽA: »Večer v narodnih nošah« ob 20.30 v vseh prostorih na Taboru

FRANCOSKI INSTITUT: predavanje prof. Chevalliera o francoskem državniku Clemenceauju ob 18. v univerzitetni dvorani

KLUB KOROSKIH SLOVENCEV: tretji družabni večer ob 20. pri šestici

BANOVINSKI USLUŽBENCI: družabni večer ob 20. v dvorani hotela Metropoli

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE: »Njena velika ljubezen« ob 20.15

GASILSKA ČETA VIČ: Zabava v Sokolskem domu ob 20.

PRIREDITVE V NEDELJO

KINEMATOGRAFI ISTI SPORED

SOKOL LJUBLJANA IV.: občni zbor ob 9. v gostilni Marenče na Dolenjski cesti

VOJNI DOBROVOLJCI: občni zbor ob 9.30 v restavraciji Zvezda

OBCNI ZBOR POGREBNEGA SKLADA: finančni in drugih državnih nameščenecv in poizkoncev ob 10. v lovski sobi hotela MIKIC

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKEGA SOKOLA: »Matček zdravnik« ob 15. v Narodnem domu

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE: »Njena velika ljubezen« ob 20.15

P. J. S. NA DRŽ. DVORAZREDNI TRG. ŠOLI: akademija s plesom ob 19. v Trgovskem domu

SOKOL VIČ: Dobri vojak švejk ob 20.15 v Sokolskem domu

DEŽURNE LEKARNE

DANES IN JUTRI: Mr. Sušnik, Marijin trg 5, Kuralt, Gospodarska cesta 10, Bohinec ded, Cesta 29. oktobra 31.

Ozpod sita

Danes se mnogo govori in piše o napredku v svetu. Te govorice so prišle tudi v Višnjo goro in niso ostale brez odmeva. Meščani so pričeli razmišljati, kako bi tudi Višnjo gora stopila v krog naprednih mest, da ne bi bila vedno zadnja posebno odkar je postala uradno turizmo-prometni kraj in ima najmoderneje kopališče na Dolenjskem. Toda kje pričeti? Za higieno skrbti kopališče, cesta je samo ena, pa še za tisto mora skrbeti država, željo gasti vodovod, čeprav samo po sredi mesta, hiše so starinske vrednosti, torej jih ne smejo popravljati. Toda Višnjani bi ne bili Višnjani, če si ne bi znali pomagati iz stiske! Javnih tehničarjev je vendar premalo, so se nenadoma domislili tega groznega nedostatka, ki je Višnji gori v toliko sramoto in škodo.

Ze 460 let je Višnjo gora mesto, pa odkar ljudje pomnijo in še nekaj dni nazaj, je bila v nji le ena javna tehcnica, pa nikoli ni preveč trpela, pa tudi kupcija na 11 sejnih, ki jih ima Višnjo gora letno, se je bolj razvijala kakor dandanes. Ljudem je bila tehcnica dovolj, posebno ker je bila blizu kolodvoru. Lanske jesen se je odločil neki Višnjan, čigar hiša stoji najbliže sejnišča, da napravi javno živinsko tehcnico, kajti ljudje bodo pri njem stehali živino in pri njem zapili »klofke«. Zdej so morali tehtati pod mestom in so pili pri drugem. Tako je sklenil in nabobil tehcnico. Drugi pa, ki je pred leti izgubil staro tehcnico, je kar najel delavce in pričel so kopati na koncu hise temelje za »novo tehcnico! Torej že tri! Zdej so se čutili gostilničarji sredi mesta prikrajšane, ker so pa bolj prebrisani, niso hoteli na svoj račun postavljati četrte tehcnice, temveč so pridobili občino, da jo ona postavi. Ta je na prvi seji hitro odobrila njihov načrt. Pa so kmelje doma premislili, da bodo tiste volice, ki jih vsako drugo leto premenjajo za manjše, lahko stehali na stari in novi prvega ali drugega tehcnici, da bi bilo torej škoda vsakega dinarja, ki bi ga občina vtiaknila v to podjetje, ker je veliko potrebnih stvari. In so sklep spremenili.

Toda tri tehcnice so v Višnji gori odločno premalo! Saj pride na vsaki 100 mešanov komaj ena javna tehcnica! Zato je še sedanjih občinskih sluga z bnohom po mestu in ropotal in pozival meščane, naj pridejo v gostilno nekake tretjega, ker je na programu postavitev mešne in javne tehcnice! Veliko ljudi je ostalo doma, ker niso stvarili vzeli resno, nekaj jih je pa le prišlo. Zvedeli so, da misli mesto — Višnjo gora je mesto, a ima kmečko občino, ker se pa ne spodobi, da bi 460 letni meščani bili enakopravni kmetom, imajo samostojno mestno starejšinstvo — postaviti javno tehcnico. Uvidevnejši so bili seveda proti, češ, da ni potrebe. Prišlo je do glasovanja in delavna stran je zmagala. Da je glasovalo za zgraditev okrog 15 moč brez premoženja in davkov, to ni v Višnji gori nič izrednega. Določili so, da postavijo tehcnico pred mestno hišo, čeprav je precej v rebri. Pravijo, da so premaganci vložili priitožbo; hočejo torej, kakor kaže, nastopiti proti napredku in koristim Višnje gore.

Baje delajo Višnjani načrte za peto javno tehcnico, ki bo stala na najslavnejšem mestu Višnje gore, na trgu, kjer je bil obsojen kozel Lisec. Na njej bodo tehtali — polža, ki se zadnje čase sumljivo rodi...

Ljubljana dobi nov dekliški internat

Ze nekaj časa razvijajo ljubljanske socialne, kulturne in narodne delavke člane naše naših znanih ženskih društev, tajinstveno delovanje. Sečastniki, seje, debate pisma, pole, prošnje — Tajnost postaja očitna: gospe zbirejo. Zbirajo za nov dekliški internat. Za internat, kjer bi našle varen krov zdravo prehrano, skrbno vzgojstvo, in materinsko brigo mlade hčerke manj prvoznih staršev, ki bi se izobraževale v Ljubljani.

Zakaj se je tako nenadno sprožila ta zdrava misel, in zakaj so se s tako naglico in izredno vnamo podale naše žene na delo?

Velezaslužna narodna delavka, ki skoro pol stoletja koraka na čelu našega žensstva in ga s spretno roko vodi po jasno zadržani poti človekoljubja, napredka in patriotizma, gospe Franja Tavčarjeva, častna dvorna dama Nj. Vel. kraljice Marije prenuzeje 8. februarja svoj sedemdeseti rojstni dan.

Ko je gospe jubilarica zaznala, da pri pravičaju društva in posamezniki za ta dar čestitke in derila, je izrazila željo: »Ne me ni, prijem Ako me hočete zares počastiti darujte mladini. Naši ženski mladini. Moja davna tiha želja je, da bi tudi deklice manj premožnih staršev z določile v Ljubljani primeren internat. Če hočete, storite nekaj v ta namen. le naše žene so hotele.

Z največjim priznanjem lepi zamisel in z velikim veseljem so šle na »elo Zda!« Sejo in govorijo tekajo in trkajo. Ntker ne potrkajo zaman. Kdo bi tudi ne želel položiti meniške ali večje vsote v ta prekoristni namen in obenem počastiti veliko

slovensko ženo? Kdo bi se ji ne hotel morla na ta način obkolžiti za davno surjezo uslugo? Kajti ona odklanja darove. Želi lar samo za svojo drago mladino.

V dekliškem internatu Franje Tavčarjeve naj bi se po možnosti skušali doseči vsi cilji po šimbol, naravni neizmet, očeni poti. Po po- ljužni uvidenosti, znanstva V zavo u Franje Tavčarjeve naj bi se naše deklice vzgajale v dobre tovaršice, v mlade hčerke poizkuševalne žene in matere skrbne gospodnje vestne vzgojilnice namerne intelektualke, zmogljive obrtnice itd. V bolšem internatu Franje Tavčarjeve naj bi se gojenke pridobile strogo urejenemu delovnemu času

KINO UNION

TELEFON 22-21
MAGDA SCHNEIDER,
PAUL JAVOR,
Paul Kemp, Lucie Englisch,
Tibor Halmay

POZOR! POZOR!
Jutri, v nedeljo, ob 10.30
dop. isti film pri globoko
znižanih cenah!

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri, v nedeljo (jutri) ob 15., 17., 19. in 21. uri

VSAK, KI SE ŽELI DOBRO ZABAVATI, od srca
nasmejati, si mora ogledati veselo opereto hu-
morja, mladosti in kipečega temperamenta
Vino . . . čardaš . . . ljubezen!
Vse za ljubezen
(IHR LEIBHUSAR)

Pregled javnih del v državi

Zaradi večjih javnih del so se razmere na delovnem trgu
znatno popravile

Ljubljana, 5. februarja

Za javna dela v državi je bilo izdano
do konca lanskega leta 650 milijonov din.
in sicer iz kredita, ki znaša milijardo din.
Zaradi javnih del so se razmere na delovnem
trgu znatno popravile in računajo,
da se je število delavcev in nameštencev
povečalo skoraj za 21% v primeri z le-
tom 1936. Največ zaposlenih delavcev je
bilo pri železnicih, cestah in polaganju
vodovodov, torej pri delih, ki spadajo v
okvir javnih del. Prezreti ne smemo, da
je skupna zavarovana masa lani pora-
stala skoraj za 20%. Lani je znatno ožive-
la tudi notranja trgovina. Tako je n. pr.
lani oktobra znašalo število naloženih to-
vornih vagonov 182.000, l. 1936 pa samo
171.000. Zivahnejši je bil tudi rečni in
pomorski promet.

RAZDELITEV KREDITA NA ŽELEZNICE

Z denarjem notranjega posojila ene mi-
lijarde din je bila najprej zgrajena proga
Koprivnica—Varaždin. Razen tega so pa
gradili še 9 drugih prog. Najkrajša je že-
lezniška št. Janž—Sevnica (12 km). Dela
bodo končana ob koncu letošnjega leta.
Skupno z razširjenjem postaje v Sevnici
bodo znašali stroški okrog 48 milijonov
din. Med železniška dela moramo prište-
vati tudi zagrebški most, ki bo gotov sredi
prihodnjega leta. Stroški bodo znašali
53 milijonov din. — Ozkotina železnica
Bileča—Nikšić, dolga 71 km, bo predana
prometu letos. Po vsej priliki bo letos
zgrajena tudi ozkotina železnica Usti-
praga—Foča v dolžini 41 km. Zemeljska
dela za železnico normalnega tira Kralje-
vo—Čačak, dolga 35 km, so končana. Že-
leznična bo predana v promet prihodnje
leto. Septembra so začeli graditi ozkotir-
no železnico Metković—Ploča. Železnica
Požarevac—Kučevo (62 km) bo predana
prometu že letos. Največje železniško de-
lo zdaj je pa graditev železnice Bihać—
Knin, saj bo proga dolga 112 km. Delo
bo končano l. 1941. Lani so tudi začeli
polagati železnico Kursumlija—Priština
(65 km). Delo bo končano l. 1940.

K tem delom bi bilo treba še pristeti
pristanjske stavbne dela, predvsem po-
daljšanje obale na Brajdini na Sušaku za
200 m, rekonstrukcijo obale v Bakru, po-
daljšanje vzhodne obale na Šibeniku, ure-
ditev obale v severni splitski luci, zgradi-
teve nove luke na Ploči, ureditev pristani-
šča v Gružu itd.

KAJ JE V PROGRAMU?

Po uredbi o gradnji novih železnic iz l.
1936 so bili doslej izdelani detajlni načr-
ti za železnice normalnega tira: Priboj—
Priepolje, Skopje — Tetovo — Gostivar,
Kursumlija—Priština, Črnomenj—Vrboska,
Banja Luka—Doboj, Tuzla—Doboj, Tuzla
—Drina, Valjevo—Drina in Slatina—Kla-
dovo. Pripravljeni so že detajlni načrti za
ozkotirne železnice Metković—Priština in
Štip—Strumica. Delati so že začeli na
podlagi detajlnih načrtov na progi Kralje-
vo—Čačak (navadna širina tira), Pri-
ština—Podujevo in na ozkotirni železnici
Metković—Ploča. Posamezne terenske sek-
cije ki so bile ustanovljene l. 1936, bodo
kmalu končale svoje delo, n. pr. sekcija
na ozkotirni železnici Foča—Bileča—Ri-
san, dalje na železnici Čačak—Valjevo
(navadna širina) in Raška—Biće na Li-
mu. Lani so bile ustanovljene sekcije za
gradnjo prog: Štip—Strumica, Sarajevo—
Doboj, Bihać—Karlovac in Slatina—Kla-
dovo.

K tem železniškim delom moramo pri-
šteti še rekonstrukcije prog, bodisi raz-
širjenje tirov ali utrditev spodnjega ustro-
ja. Novi državni proračun določa večje
kredite za nabavo materiala (zgorajni
ustroj in tirnice). Predvsem računajo za
rekonstrukcijo proge Beograd—Vinkovci.
Zamenjali bodo tračnice na progi od Pan-
čeva do Vrška, med Podravsko Slatino in
Virovitico in na progi Osijek—Našice—
Koprivnica. V načrtu je tudi obnovev
proge Trebnje—Št. Janž, Zapršič—Bu-
dinščice, Kosovska Mitrovica—Skopje in
Novska—Dugoselo. Zaman pa iščemo v
programu polaganje drugega tira na ta-
ko pomembni progi, kakršna je Zidani
—Zagreb.

SKLAD ZA ELEKTRIFIKACIJO IN CESTNI FOND

Morda se bo tudi premaknilo z mrtve
točke vprašanje elektrifikacije države.
Stavbno ministrstvo je predlagalo finanč-
nemu ministrstvu, naj bi se odreklo do-
hodkov državne trošarine na električno
trošarino v korist sklada za elektrifikaci-
jo. Minister proučuje ta predlog. Finančni
minister tudi proučuje zakon o cestnem
fondu, ki bi moral stopiti v veljavo l.
aprila. Ko bo zakon stopil v veljavo, bo
ministrstvo lahko najelo večje posojilo za
gradnjo ceste Beograd—Zagreb. Radove-
ni smo, ali bo od tega sklada padla kak-
šna drobšina tudi za večja cestna dela v
Sloveniji.

na, ki sta se zboru udeležila. V svojem go-
voru je g. Tavčar tudi poudaril, ako so
male Moste imele l. 1911 181 članov, jih
bodo sedanje Moste imele vsaj toliko.
Sledilo je tolačenje pravil in kratke pro-
grame. Nato je prvotni Družbe
ing. J. Mačkovec v res lepem govoru
očrtal delo Družbe in podal situacijsko po-
ročilo našega narodno-obrambene dela in
predvsem poudaril važnost delovanja po-
družnice. Izrazil je veselje vodstva, da se
podružnica obnovila in želi mnogo uspe-
hov. G. Verbič je pozval ustanovni obni
zbor v imenu šentjakobsko-trnovske po-
družnice.

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen od-
bor, ki mu predseduje g. Tavčar. Imena
odbornikov jamčijo, da bo podružnica uspe-
šno delovala. Potrebo ustanovitve podruž-
nice za ta okoliš so poudarili še g. Juh, ki
je navdušen za narodno-obrambeno delo in
g. Šeme, ki je kot član nekdanje podružnice
bil vesel, da se je v Mostah obnovilo delo
za CMD.

Lepo uspehi ustanovni obni zbor je po-
kazal, da kljub bratov in sester v narodo
ogroženih krajih po pomoči ni zaman in da
ima CMD veliko prijateljev, ki so voljni so-
delovati v korist naroda.

Naš zdravnik obsojen v Avstriji

Ljubljana, 5. februarja

Pred porotnim sodiščem v Gradcu, ki mu
je predsedoval dr. Marinič, je obtožbo je
zastopal državni tožilec dr. Peleter, je bila
včeraj zaključena razprava proti 35-letnemu
zdravniku dr. Dušanu Koneju, doma iz Sv.
Petra pod Sv. gorami, torej jugoslovanske-
mu državljanu, in domačinu učitelju Jožetu
Pnorku, zarači vohunstva. Tajna razprava
je trajala več dni, je obsojena je bila javna.
Dr. Kunej je bil obsojen na 2 leti težke
ječe, po preostani kazni pa na izgon. A
Sporku zaradi vohunstva. Tajna razprava
je pravi sodišče, da je dr. Kunej prišlo
miloje kazni zaradi tega, ker ni otkal še
nobene vesti v inozemstvo. Obtožnino zanj
je bilo, da je vso stvar zasnoval, a za
Sporka, da je avstrijski državljani in aktiv-
ni pristaja frontne milice.

Dr. Kunej je pet semestrov na medicini stu-
diral na ljubljanski univerzi, študije pa kon-
čal na grški univerzi in po promociji je
ostal v Gracu. Kaj je simpatičnega mla-
dega zdravnika, ki je sin ugledne rodbine
in je bil tudi gmotno neodvisen, spravilo
pred sodišče, ni znano. Najbrž je postal
žrtvih zahrbne intrige.

Lep uspeh našega glasbenika

Ljubljana, 5. februarja

Pevsko društvo »Tomislav« v Splitu je
nedavno priredilo večji koncert, ki je kras-
no uspel, kar je bila v glavnem zasluga
Ljubljance, pevovodje g. Radka Simoni-
tija. Splitski listi pribojčjevje laskave oc-
ne, naglašajo, da je nedvomno dirigento-
va zasluga, da je bil koncert na taki umet-
niški višini. Ocene so za našega glasbenika
zelo laskave.

Dirigent g. Simonič, pravi kritik, se je
vzvil z vso dušo s pevci in posrečilo se
mu je izvesti iz njih vse izrazne možnosti
zboru s tem, da jih je povezal v plastično
fino modelirane koncepcije. Značilnost nje-
gove interpretacije so odsekanji, odločni
ritmi, jasna dikcija, premišljeno fraziranje
in bogastvo barv, iz katerih dosega izredne
efekte od orgelskega fortea do najtanjših
pianissimov v šepetu. Bodimo iskreni: »To-
mislav« je presenetil v najuglednejšem smi-
slu celo one, ki niso pričakovali najboljš-
ega. Zato je zavladalo med publiko veliko
navdušenje in da je duška svojemu za-
dovoljstvu s spontanimi aplavzom. Zado-
voljna sta lahko tudi »Tomislav« in nje-
gov neumorni, podjetni dirigent g. Simonič.

Mladi, komaj 24-letni Radko Simoniti je
studiral v Ljubljani klasično gimnazijo in
obtem obiskoval državni konservatorij, ki
ga je pred letom dni z uspehom dokončal.
Že v študentskih letih se je moral pre-
življati z glasbo, vodil je razne zборе in so-
deloval pri raznih orkestrih kot dober klavir-
ist. V Ljubljani je bil dirigent pevskih
zborov Krakovo-Trnovo in emigrantskega
zboru »Tabore«. Zadnja leta je bil tudi na-
menstnik Franca Marolta pri APZ. Njegov
učitelj Franca Marolt ga je seveda temelji-
to izpopolnil, tako da se je razvil v izvrst-
nega pevovodjo. Življenjska pot ga je za-
nesla v Split, kjer se je, kakor je videti,
med brati Hrvati kmalu uveljavil. Izred-
nemu uspehu tudi naše čestitke in želimo,
da bi v bodoče nadaljeval s svojo kulturno
misijo uspešno pot, ki jo je začel.

Štirje vlni v eni noči

Poljčane, 4. februarja

V minuli noči je bilo pri nas kar štirinast
vlomljenj. Vlomilci so se lotili gostiln in
mesarij. Obiskali so dva hotela, gostilno
in eno mesarijo. Vlomljenje je bilo po vrsti
v hotel Mahorič, v mesnico Maksa Sumra,
v hotel Bauman in v gostilno Cvenk Tiške.
Vlomilci so bili zelo predrzni, saj so vsi
ti lokali v centru ob banovinski cesti na
najprometnejšem kraju. Vlomljenje je mo-
ralo biti med 2. in 3. uro jutraj, kar se da
sklepati iz raznih okoliščin. Škodo trpe
predvsem natakarike, ki so jim vlomilci
pobrali denar, cigarete in druge drobnarije,
ki so jih našli v točilnicah, pri Mahoriču
in Tiški tudi steklenice žganja. Iz mesnice
so odnesli pleče in še nekaj drugega mesa.
Vlomilec je šlo predvsem za denar, ki
pa ga niso našli kdove koliko Morda so
po vseh lokalih spravili skupaj za par sto-
takov drobiža, saj običajno natakarike glav-
ni denar vzamejo s seboj. Po tem, kako
je bilo vlomljeno, se da sklepati, da so vlo-
milci vajeni tega posla. V lokalne so povsod
prišli z zadnje strani, tako da so z vitrihi
odprli vsa vrata. Pri mesnici so strokov-
njakno odstranili železen drog in ključav-
nico odnesli. Pri Tiški so prišli v gostilni-
ške prostore skozi okno, kjer so prej izre-
zali splo. Natakarike, ki je spala v kuhinji,
je sicer nekaj slišala in videla celo luč v
sobi, kjer si je predrznež svetil, pa je mi-
sli, da je vstala gostilničarka.

Vlomilci so puščali vrata za seboj odpr-
ta. Zaradi tolikih vlomov vlada splošno raz-
burjenje. Orožniki so z vso vneto takoj
vedeli preiskavo in so vlomilec že na
sledu.

Lep dar: Zgodbe brez groze

HERSAN ČAJ

UCINKOVITO dobro pri obolenju želodca,
jetra in ledvic.
POMAGA pri arteriosklerozni in koronarni
obolavi, muke in bolečine pri revmatizmu
in protini.
UBLAZIJE obolenja pri mesečni cikli in
menzi.
ODSTRANJUJE močnejše debelosti in
vsa dela žilne
Dobiva se v vseh lekarnah!
Reg. S. št. 19630/33

Sokolstvo

Mladinske smučarske tekme Sokolske župe Kranj

Zupno načelstvo razpisuje župne smučar-
ske tekme za naraščaj in deco, ki bodo 13.
t. m. v Podnatu in sicer v sledečih pa-
nogah: Ob 9. uri: 1. Moška deca od 9.—12.
leta tek na 500 m. Ta panoga obsega na
leti progi tek, smuk in smuška like. 2. Mo-
ška deca od 12.—14. leta tek na 1000—
1200 m, ki obsega tek, smuk in smuške like.
3. Ženska deca od 9.—14. leta isto kot mo-
ška deca 9.—12. leta. 4. Moški naraščaj od
14.—16. leta tek na 2000 m, ki o's ga tek,
smuk in smuške like. 5. Moški naraščaj
od 16.—18. leta tek na 5 km. 6. Ženski na-
raščaj od 14.—16. leta isto tako kot moška
deca od 12.—14. leta. 7. Ženski naraščaj
od 16.—18. leta isto kot moški naraščaj
od 14.—16. leta. Ob 2. uri: 8. Moški nara-
ščaj: Skoki.

Prijave je poslati do 11. t. m. župnemu
smučarskemu odboru na Jesenice. To je
prva samostojna mladinska smučarska pri-
reditve in zato prosimo br. načelnstva, da
sigurno pošljejo na tekmo svoj naraščaj in
deco, da zamoremo široki javnosti pokazati
uspehe našega hitrega vsehstranskega dela
in kako je smučarstvo razširjeno med našo
mladino. Ker ni potreba prenočitve in ker se
vsa mladina razen skakačev lahko vrne že
z opoldanskim in popoldanskim vlakom
bodo tudi stroški minimalni in to torej ne
more biti ovira za udeležbo.

Občni zbor Sokola na Vrhniki

Sokol Vrhnika je imel 27. januarja
glavno skupščino od udeležbi 78 članov.
Skupščino je vodil starosta mag. phar. br.
Stanko Hočevar. V otvoritvenem govoru
je najprej pozdravil navzoče članstvo, po-
sebnost župnega odposlanca tajnika br. Fle-
garja, nato pa se s pleteto spomnil Vi-
teskega kralja Aleksandra I. Zedmitelja
in pokojnega prezidenta dr. Dr. Masary-
ka. Njhu spomin so zborovalci počastili
stojte in zaklicali »Slava«. Zatem je na-
zdravil sokolskemu kralju Petru II. med
navdušenimi pozdravnimi vzkliki. Omenil
je delovanje društva, ki je bilo v minu-
lem letu uspešno, kar so pokazale vse pri-
reditve, ki so v moralnem in gmojtnem
pogledu lepo uspele. V tekočem letu ča-
kajo društvo važne naloge: proslava 30.
letnice in 25. letnice razvija prapora. Ta
jubilej bo društvo proslavilo v avgustu
t. l. Brat starosta je nato prečital novo-
letno poslanico Saveza SKJ. Potem so po-
ročali društveni činitelji. Načelnisko po-
ročilo br. Slavka Vuka, ki je v novembru
prevzel načelnštvo, omenja, da se je te-
lovadba sistematično gojila. Vsi telovadni
oddeleni so se znatno pomnožili. Društvo
še vedno uporablja šolsko telovadnico, da
se more telovadba nemoteno vršiti. Dru-
ga poročila so podali tajnik br. Miklavčič,
prosvetarica s. Nuša Rapetova, ki je iz-
rekla zahvalo bratu starosti za podporo
pri prosvetnem udejstvovanju, dalje bla-
gajnik br. Pavletič, gospodar br. Nusbek,
knjižničar br. Novak, ki je ob enem v ime-
nu nadzornega odbora pohvalil društveno
delovanje in predlagal razrešnico, ki je
bila soglasno sprejeta. Iz statističnega po-
ročila pa je bilo razvidno, da šteje vrhni-
ški Sokol 128 članstva, 34 obojega nara-
ščaja in 108 dece, skupno 250 pripadnikov.

Pri volitvah je bila soglasno izvoljena
naslednja kandidatna lista: starosta br.
mag. phar. Stanko Hočevar, nam. staros-
te br. dr. Sabec, načelnik br. Slavko Vuk,
načelnica s. Miklavčičeva, tajnik br. no-
tar Mejac, prosvetar br. Grum, blagajnik
br. Pavletič, gospodar br. Nusbek in dru-
gi. Končno je zborovalce pozdravil župni
odposlanec br. Flegar, ki je pohvalil uspe-
šno delo vrhniskega Sokola, zatem pa
omenil naloge, ki čakajo sokolsko župo v
tekočem letu: poklonitev na Rašceku, II.
pomladanski zbor Sokolov, župni zlet v
Ljubljani 11. in 12. junija in X. zlet v Pra-
gi. Poudaril je še pomen sokolskega tiska
in priporočal širjenje župnega vestnika
»Sokole«. Govor br. Flegarja so zborovalci
sprejeli z velikim odobravanjem, nakar je
brat starosta z zahvalo br. Flegarju in
vsem bratom in sestrām zaključil sokol-
ski zborovanje. Vrhniškemu Sokolu k
dvojnemu jubileju bratsko čestitamo in že-
limo, da bi proslava vsestransko uspeša.
Le naprej brez miru...

Sokol Blejska Dobrava

V nedeljo 23. januarja se je vršila glavna
skupščina sokolskega društva Blejska Do-
brava, katere se je udeležilo precejšnje šte-
vilo članov in članic. Skupščino je otvoril
podstarešina brat Praprotnik Alfonz, ki je
pozdravil navzoče, predvsem pa delegata
Sokolske župe Kranj brata M. Sušnika z
Jesenice.
Tajnik brat Stana Ivan je prečital savezno
poslanico, nakar so počeli poročila vsi
ostali člani uprave. Iz poročil je razvidno,
da društvo šteje vsega skupaj 127 pripad-
nikov. Dne 13. junija se je vršilo slavnost-
no razvite društvenega prapora z nastopom
jeseniškega sokolskega okrožja. Prireditve,
ki je sijajno uspeša, je napravila na širok
okoliš zelo močan vtis. Društvo se je v
častnem številu udeležilo župnega zleta na
Jesenicah, ter nastopov na Bledu, Javornik-
u in v Stražišču. Dobrodkov je bilo 25.075
din in prav toliko tudi izdatkov. Inventar
predstavlja vrednost 7.900 din. Društvo si
je na lepem kraju kupilo stavbišče, na ka-
terem bo v doglednem času zgradilo pri-
meren dom.
Župni delegat brat Sušnik je pozival na-
vzoče k složnemu in vztrajnemu delu. Župi
Kranj se bo predložila v potrjevanje nova
uprava, ki jo tvorijo naslednji bratje: sta-
rešina: Arh Lovro, podstarešina: Prapro-

nik Alfonz, tajnik: Stopar Franc, člani upra-
ve: Artnik Jože, Pavlat Adolf, Kos Janko,
Logar Jože; namestniki: Brazda Alojz, Čop-
ič Filip; prosvetar: Jelenc Jurij, revizorji:
Fantur Jože, Hribar Jože, Fülle Edi; dele-
gati: Fantur Jože, Stopar Valentin.

Dobri vojak »Švejk« na sokolskem odru

Vič, 5. februarja
Našim nasprotnikom moramo biti zelo
hvaležni, ker so nam poskrbeli s trganjem
lepakov za reklamo. Dva večera, v torek
in sredo, je občinstvo napolnilo do kraja
sokolsko dvorano. Ne samo z Viča in
Ljubljane, tudi iz oddaljenejših občin so
vile prijatelje, ki so posestili predstavo
in navdušeno ploskali nastopajočim bra-
tom in sestrām. V prvi vrsti je bil sveda
v ospredju dobri vojak Švejk br. Viktor
Ambroz, ki je svojo vlogo rešil odlično in
bil deležen dolgotrajnih in burnih ovacij
občinstva. Izvrstna maska, zlasti pa iz-
govorjava (dolenjsko narečje) sta zelo
povzdignila že itak odlično vlogo. Brat
Ambroz je zaigral z občutkom in lahko
pristevamo njegov nastop brezdvomno
med enega njegovih najboljših, odkar so-
deluje na sokolskem odru. V vseh slikah
je vzbujal s svojim nastopom salve sme-
ha, višek pa na fronti in pred eksklucijo.
Občinstvo se je nasmejal do solz. Režijo
je imel v spretnih rokah br. Broni Batte-
lino in zaslužil vso pohvalo, da je osebe
(30 nastopajočih) tako dobro pripravil za
nastop. Od ostalih vodilnih vlog moramo
omeniti polkovnika Schröderja br. Batte-
lina, polkovnico s. Likovičevco, ki je prvič
nastopila na našem odru. Izvrstno je re-
šila svojo vlogo tudi s. Binca Thalerjeva
v vlogi Eteke. Ostale vloge, nadporodnik
Lukaš, br. Willenparta, stotnik Biegler,
br. Rudija Marinič, sapper Vodička Lav-
riha, tovarnar Barany, br. Demšarja, sod-
ni svetnik Braun, br. Veluščka, zdravnik
br. Podlogarja, Baloun, br. P. Horvata,
tajnik Baranija, br. Trpina, gostilničar
br. Kovačič, trgovec, br. Blažica, Marek
br. Galica, Dolly, s. Silve Zorčičeve in
drugi so bile prav dobro podane. Z ob-
znavljanjem moramo ugotoviti, da je zbo-
lela s. Magdinova in je morala njeno vlo-
go brez skušnje prevzeti s. Gombaceva,
ki je vlogo gostilničarke Palivčeve rešila
zadovoljivo. Tudi manjše vloge, v kate-
rih so prvič nastopili bratje Raš, Logar,
Valič in Justin, so bile dobro podane, ven-
dar bi želeli več paznje pri izgovorjavi in
kretanjah na odru. Scenarija, razsvetljava
in oprema na odru so bili na dostojni vi-
šini, za kar gre pohvala režiserju br. Bat-
telinu in scenografu br. Lavrihu. Igro bo-
do ponovili v nedeljo 6. t. m. in vabimo
vse, ki se želijo nad dve uri zabavati k
posetu. Sokolskemu odru naše čestitke!

Tujina daje večji kos kruha

Zagorje, 5. februarja

Poročali smo že, da se je iz zasavskih
revirjev napotila v Francijo večja skupina
kvalificiranih rudarjev kopacev, in sicer na
intervencijo njihovih znancev in svojcev,
ki so bili zaposleni v Franciji že več let.
Prijavilo se je seveda prekomerno število
interesentov, ki niso našli v ožji domovini
koškega, čeprav trilega kruha. Sprejeli pa
je bilo le omejeno število rudarjev, ki so
deloma že odpotovali, deloma pa se pri-
pravljajo na odhod v bližnji dnevi. Priha-
jajo pa že pisma prvih, iz katerih poenoma-
mo, da se daljnega in mučnega potovanja
ne kesajo, ker so bili sprejeti z veliko po-
zornostjo in z odprtimi rokami.

Vozili so se preko Avstrije in Nemčije,
kjer se je formal poseben vlak izselencev,
voznica Poljakov, ki so se odpravili v
Francijo kot poljski delavci. V prvem
transportu je bilo med 600 izselenci samo
10 Slovencev. Ko so prispeli v Merlebach,
kjer je več tisoč slovenskih rudarjev, so
dobili tri dni plačanega dopusta, da so si
uredili življenjske prilike, ne dosti tega,
za ta čas so prešli še nakazilo za hrano.
Kadar praznujejo imajo posad plačan, a za-
služek je v primeri z zaslužkom v stari do-
movini še enkrat večji. Spočetka bodo za-
služili od 80 do 95 frankov, kar znese v na-
šem denarju od 115 do 135 dinarjev na po-
sad pri osemurnem delavniku. Izveščaji
rudarjev zaslužijo do 120 frankov ali 170 di-
narjev. S hrano in cenami se pohvalijo in
se ne morejo načuditi, da je kis na evetu
dobro za knapa. Stanujejo v delavski ko-
loniji na Rue de la Houillere, v lepih, so-
lidno in komfortno zgrajenih hišah.

Iz vseh pisem vraga zadržati optimizem. Zal
da naj bo tistim, ki bi bili sicer lahko ali
pa so se ustrajali in ostali doma. Kot rečeno,
se za bližnje bodočnosti pripravljajo nov trans-
port rudarjev v Merlebach. Iskreno smo ve-
seli, da se prvi svojega dolgega pota ne
kesajo ter jim želimo, da bi se čim prej
vzvičili v nove razmere, kar jim, kakor je
iz povedanega razvidno, najbrž ne bo po-
sebnost težko. Zal nam je čisto, da jim do-
movina ni mogla odrezati dovolj velikega
kosa kruha, kajti grenko je jesti tuj, čeprav
boljši in večji kos kruha.

Uspešno delovanje trboveljskih gasilcev

Trbovlje, 4. februarja

V nedeljo so imeli v Trbovljah 3 čete
svoje letne občne zборе in sicer četa Trbov-
lje-rudnik, Trbovlje-trg in četa Sv. Katar-
ina nad Trbovljami. Četa Klek pa je imela
svoj občni zbor že prejšnjo nedeljo.

Gasilska četa Trbovlje-trg, ki je imela
lani svoj 50-letni delovni jubilej, ni le ena
najstarejših, marveč se lahko ponaša tudi
s svojim uspešnim delom. Tako si je lani
v jubilejnem letu zadala nalogo, da zgradi
novo orodjarno, ki je ena najlepših in naj-
modernejših v naši domovini. Njen agilni
poveljnik g. Hlastan pa je pod okriljem
čete ustanovil mladinski osek, ki tvori na-
raščaj za bodoče gasilstvo. Lansko leto ob
jubilejni proslavi je dobil ta osek svoj
prapor, ki mu je kumovala soproga enega
najstarejših gasilskih veteranov, g. Skrabar-
ja. Ta četica mladih bodočih naših gasil-
cev se marljivo udejstvuje in vadi po spe-
cialnih pravilih, ki jih je sestavil ustanovi-
telj gasilskega naraščaja g. Hlastan. Ta pra-
vila ne obsegajo le običajne telovadbe in
prostit vaj na orodju, marveč tudi vezbe
na lestvah in vezbe z gasilskim orodjem
in vso ostalo tehnično opremo gasilstva od
motorov do cevne armature in lestev. Ra-
zumljivo, da bodo postali ti mladiči po-
gumni, idealni gasilci, ker jih bo še specia-
lizacija v gasilski stroki usposobila, da bo-
do lahko povsod, kjerkoli bodo v svojih
življenjskih poklicih živeli, nastopili ne le
kot navadni gasilci, marveč tudi že kot vo-
dilni funkcionarji gasilstva. To pa je danes
prvi naraščajski osek v državi, zato pa
bi bilo v interesu gasilstva le želiti, da bi
se po vzorcu trboveljskega mladinskega ga-
silskega odseka osnovali podobni naraščaj-
ski odseki tudi pri drugih četah.

Nedeljski občni zbor trških gasilcev je
vodil predsednik čete g. Guček, ki je uro-

Podružnica CMD v Mostah

Ljubljana, 5. februarja

»Mal položaj dar domu na oltar« je geslo
naše najstarejše narodno obrambne organi-
zacije Družbe sv. Cirila in Metoda, ki si pri-
dom deluje v narodnem mešanem in omejenih
krajih. Za izpolnitev njenih nalog je po-
trebno mnogo sredstev, za to pa skrbe aje-
ne podružnice. V vsakem večjem kraju ki
moralo delovati podružnica Družbe sv. Ci-
rila in Metoda. Za okoliš Ljubljana—Moste
ni bilo dosedaj podružnice, ker stara, ki je
obstojeala do l. 1914, ni po vojni več delo-
vala. Na Svedenico je bil ustanovni občni
zbor sešaj ponovno ustanoviti podružni-
co, ki se ga je udeležilo zadovoljivo šte-
vilo občanov.

DNEVNE VESTI

— **Sodni isivedenec v zavarovalni stroki.** Predsedništvo okrožnega sodišča v Ljubljani je postavilo g. Ivo Laha, zavarovalnega matematika OUZD-a v Ljubljani, za stalnega zaprišenega sodnega izvedenca v zavarovalni stroki in sicer posebno za probleme zavarovalne matematike in politične aritmetike, to je za računanje premij, rezerv, odkupov, kapitalizacij in drugih transakcij v zavarovalnem in javnem zavarovanju, nadalje za obsežne in rentabilne račune, za amortizacijske načrte, za računanje tečajev raznih vrednostnih papirjev itd.

— **Telefonski promet z italijanskimi parniki.** Z odlikom poštne ministra se odpre telefonski promet med Jugoslavijo in naslednjimi italijanskimi parniki na morju: »Rex«, »Giulio Cesare«, »Conte di Savoia«, »Conte Rosso« in »Conte Verde«. Promet se bo vršil s pomočjo brezžične zveze preko Rima in taksa obstaja iz takse za pogovor in za priprave. Taksa za pogovor znaša 34 zlatih frankov, taksa za priprave pa 733. Telefonski pogovori bodo možni od 1. marca.

— **Iz »Službenega lista«.** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 11. z dne 5. t. m. objavlja pravila bratovske skladnice, tečajne državnih vrednostnih papirjev pri sprejemanju za kavcijo, preračunavanje ameriških dolarjev v dinarje pri pobiranju skupnega in luksuznega davka in carine nad valorem in razne objave iz »Službenih Novin«.

ZVONIKI KINO SOKOLSKI DOM V SISKI — TELEFON 41-79

Alfred Rode in Mirella Perrey v filmu lepe ciganske muzike, plesa in ljubezni:

JUANITA
V dopolnilno kolorirana šaloigra
PSICKOV PIKNIK
Predstave v soboto ob pol 9., v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9., v ponedeljek ob pol 9. uri

V soboto:
SRCE PODZEMELJA
Gustav Fröhlich

— **Nova tovarna kablov.** V Novi Sadi razširjajo tovarno kablov, v Zagrebu pa namerava ustanoviti tovarno kablov industrija A. Res; Razen tega se širijo vesti, da namerava v naši državi sezidati tovarno kablov tudi družba Ericson. Ta tovarna bi krila potrebe vsega Balkana. Komunikacija za tovarne kablov je nastopila v zvezi s polaganjem mednarodnega telefonskega kabla med Beogradom in avstrijsko mejo.

— **Tudi medalje bomo izdelovali doma.** Doselej so izdelovali medalje za kraljevske redove v inozemstvu, zdaj pa namerava pisarna kraljevskega redov začeti oddajati ta dela domači industriji. Zato vabi zainteresirane, naj vložijo svoje ponudbe in vzorce v Beogradu.

— **Kemična tovarna v Mostah bo izgrajila del narčni.** V naši državi je le ena tovarna aluminija in sicer v Lozovcu pri Sibeniku. Izdelala leto 1000 ton aluminija. Letošnjo produkcijo je prodala že vnaprej Angležem. Tovarna doselej ni imela instalacij za produkcijo aluminijevega oksida, ki ga ji je dobavljala kemična tovarna iz Most, nekaj ga je pa tudi dobavljala iz inozemstva. Naprave za pridobivanje oksida v Lozovcu pa bodo instalirane že letos in naša kemična tovarna bo zopet izgubila nekaj naročil.

— **»Zvonček«.** Ilustrirani mladinski mesečnik, je namenjen domači deci in našim zamejcem in izseljenkom po vsem svetu. Prijatelji slovenske mladine, podpirajte plemenito narodno-obrambno okolico »Zvonček« in darujte v »Zvončkov« sklad, da bo čim več otrok onstran mej brezplačno prejelo »Zvonček« in se po njem duhovno vezalo s svojo domovino.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo stanovitno, čez dan lepo jasno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 11, na Rabu 10, v Sarajevu 7, v Mariboru 6,5, v Beogradu 6, v Ljubljani 5,8, v Zagrebu 4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 778,1, temperatura je znašala —2,4.

— **Licitacija gradiva za vzdrževanje in gradnjo makadamskih cest in potov razpisuje mestno poglavarstvo ljubljansko v »Službenem listu« z dne 2. t. m. kos 10, na kar se zainteresirani opozarjajo. Pojavnika daje mestni tehnični oddelek.**

— **Zasledovana steklinja.** Pri trgovcu Stefanu Erorju v Novem Sadu je pred meseci nastopila službo neka Elizabeta Kregar, doma iz okolice Ljubljane. Kregarja pa je pred dnevi gospodarju pognila in mu pred oči odnesla ukradla 2600 din, tri lepe damske obleke in več perila. Nepošteno steklinjo zasledujejo.

— **Sieparski krošnjar.** Meseca decembra lani se je zgledil pri urarju Ivanu Vranvici v Radečah 36letni krošnjar Nikola Dardanovič, doma iz imotskega okraja, ki je vzel od njega za 2800 din zlatnine. Pogodila sta se, da mu bo zlatnino plačal kasneje, a krošnjarja se ni bilo na spregled. Oseparjeni mojster je to prijavil in zasleduje Dardanoviča varnostna oblast.

— **Specijala ljubčka ubila.** V vasi Martinci blizu Sremske Mitrovice je bil storjen v četrti zvečer strašen zločin. 46-letna kmetica Milka Gaborsak je ustrelila svojega ljubčka Jovana Taliroviča, ker je grdo ravnal z njo in njenimi otroci. Talirovič je bil zelo nasilen. Pred petimi leti je ubil svojega brata Miloša in obsojen je bil na pet let robije. Nedavno so ga pogojno izpustili. Že pred 8 leti je zapustil svojo ženo in lažil tako dolgo za Gaborsakovo, da se mu je udala. Čim je pa postala njegova ljubica jo je začel pretepiti in ji groziti, da jo bo ubil. Zelo grdo je ravnal tudi z njeno hčerko in sinom.

— **Mož ustrelil ženo z otrokom v naročju.** V vasi Bukovcu blizu Sremskih Karlovcev je Paje Stefanovič v četrti zvečer ustrelil svojo ženo Natalijo. Mož in žena sta se spila. Ko je stala žena malo pozneje s 15 mesečnim otročkom v naročju na pragu, je mož dvakrat ustrelil nanjo, da je obšla na mestu mrtva, otročka pa ni zadel.

— **Še o tragediji Franca Grmovića.** Nedavno smo poročali, da je v vasi Bevkovi pri Zagorju skočil v prepad siloviti starček Franca Grmović in se ubil. Življenje si je hla kočal zaradi tega, ker so mu noviča-

li najemino. Zdel nam poroča njegov hišni gospodar Ivan Česin, da je bil Grmović že deli časa živno bolan. Prejšnji lastnik hiše mu je sicer obljubil stanovanje do smrti v hiši, toda brezplačno le, dokler ne bo v pokojen. Ker pa je bil prejšnji lastnik v pokojen že 1. aprila 1937, je hišo prodal. Novi lastnik hiše pa ni bil dolžan imeti starčka brezplačno v hiši.

NEGRO bombon

preprečuje hripavost. Proizvod tvornice RUFF, Subotica.

— **Pod voz je padel.** V bolnico so prepejali davi 30-letnega posestnika Franceta Petriča iz Kamnika pri Presejru. Petrič je včeraj vozil dva iz gozda, pa mu je spodrsnilo in je padel pod voz. Pri tem se je hudo poškodoval po glavi in po žilovitu.

— **Izredna seja odbora Zveze šoferjev.** V nedeljo 6. t. m. ob 10. bo imel odbor Zveze šoferjev dravske banovine v svojem lokalni, Ljubljana Gosposvetska cesta (pri »Levu«) važno izredno sejo, katere naj se odbor polnoštevilno udeleži. ZsDB.

— **Za samouke, uradnike, trgovce itd.** slovenske strokovne knjige, knjigovodstvo (Si) v štirih knjigah. Tehniko poslovnega računstva (Črne) in trgovsko korespondenco v srbohrvaščini (Črne) prirejeno za Slovence, naročite pri »Strokovni založbi« v Ljubljani, dokler še traja subskripcijska cena. Pišite po prospekt!

Iz Ljubljane

— **Iz 70letnica gospe Franje Tavcarjeve.** Na mnoga vprašanja glede prošlate tega dne odgovarja pripravljani odbor: Dne 8. t. m. ob 20. bo v veliki dvorani Kazine častni večer. Na večeru je predviden govor zastopnice ženstva, predaja častnega daru za »Dekliški internat Franje Tavcarjeve«, čestitanja društev in posameznikov ter vpis v pripravljeno častno knjigo. Program bo poživila vojaška godba, pevski zbori in deklamacije. Poskrbljeno je, da se bo odvijal program naglo, tako da bo imel vsakdo priko pozdravitelj jubilejntko osebo. V dvorani bodo pogrnjene mize, buffet in oskrbi restavracije »Zvezdec«. Posebnih vabil ne bo. Seveda tudi ni vstopnine. Vsakdo, kdor bi se hotel osebnopokloniti gospe jubilejntki in se vpisati v knjigo, je vabiljen in prisrčno dobrodošel. Obleka popoldanska ali večerna, jugoslovenske in sploh slovenske narodne noše zelo dobrodošle.

— **Iz Nov grob.** Smrt neusmiljeno kosi med učiteljskim in skoraj ni dneva, da ne bi zahtevala nove žrtve. Na svedočilo je ugrabila zaradi bolezni upokojeno učiteljico go. Marijo Peganovo v Rožni dolini. Pokojnica je bila iz Šušteršičeve družine v Trnovem. Ki je sina in hčerko, namreč upravitelja Ernesta v Domžalah in njo, dala učiteljskemu stanu, službovala pa je med drugim več let na Blokah, naposled pa v St. Juriju ob Grosupljem, kjer je ostala v najlepšem spominu kot izvrstna vzgojiteljica in srčno dobra žena. Čeprav je vedno bolehal, je njena smrt vendar prišla nenadno, ko ji je opozlaš srce in je morala tako zgodaj zapustiti svoje ljubljene še nedoletne otroke Liličano in Marjano, starega komaj 11 let. Velika udeležba kolegov in drugega sočustvojočega občinstva je v četrtki na pokopališču pri Sv. Križu dokazala solono prikljubnost pokojnice. Nji topel spomin, ugodnemu sorodstvu pa naše sožalje!

— **Iz Vojaška godba in ljubljanski plesalci** so se sedanje sezono videli preveč redko, zato bo po tem bolj zadovoljni drug z drugim drevi na jedrskem večeru na Taboru, ko bo novi kapelnik g. podpolkovnik Herceg neovrgljivo dokazal, da je vojaška godba pod njegovim vodstvom prav tako prvovrstna za ples, kakor je slovita zaradi odličnih izvajanj drugih nalog velikih orkestror. V Mariboru in drugod, kjer je bil g. podpolkovnik Herceg do sedaj je vojaška godba vedno visoko prekašala vse druge plesne godbe, a drevi se bodo zadostno presenečene plesalke in plesalci na sijajni prireditvi ljubljanske Jadranske straže na Taboru nazlo prepričali, kako pravi mojster tudi v kratkem času lahko ustvari izvrstno in zares moderno plesno go. bo. Kar se torej godbe tiče, je zaupanje prav velik uspeh, prav tako bo na pisana množica gotovo z navdušenim občudovanjem pozdravila »Jadransko kolo«, ki ga zaigrajo najlepše narodne noše z izbranimi oficijeri. Tudi za volitev in odlikovanje najlepše narodne noše s čestnim naslovom »kraljica Jadrana« in se s krasno nagrado vlada predvsem med narodnimi nošami že skrajno napeto zanimanje, a za vse drugo je tudi poskrbljeno tako, da bomo drevi na Taboru dosegli višek letošnji predpustni prireditvi. Narodne noše se zbirajo v gorenji desni dvorani.

— **Iz Združenje trgovcev v Ljubljani** sklicuje se za ponedeljek dne 21. februarja 1938 ob 7. uri zvečer v prostore Trgovske doma. Gregorčičeva 27, 57 redno letno skupščino s sledečimi dnevnimi redom: 1) Poročilo predsednika. 2) Tajnika. 3) računski zaključki za leto 1937. 4) poročilo nadzornega odbora. 5) proračun za leto 1938. 6) predlog uprave glede pobiranja prispevka za Združenje za leto 1938. poročila podpreds. Roman Golob. 7) poročilo o trg. nad. šoti. poročila načelnika šolskega odbora Anton Verbič. 8) poročilo o sanaciji Trgovske doma. poročila član nadz. odbora Stanko Florjančič. 9) samostojni predlogi. 10) slučajnosti. Če ob 7. uri zvečer ne bo navzoče zadostno število članov, se to sklepalo o predmetih dnevnega reda eno uro kasneje, to je točno ob 8. uri zvečer ob vsakem številu navzočih. Samostojni predlogi se morajo predložiti upravi najkasneje tri dni pred skupščino. Sklupni račun za leto 1937 in proračun za leto 1938 gla med uradnimi urami vsakemu članu od 7. do 21. februarja v pisarni Združenja na vpogled. Uprava.

— **Iz Zanemarska Zvonarska ulica.** Pišejo nam: Zvonarska ulica je ena najbolj zanemarsjenih in žalostnih v našem mestu. Pred vojno je bila razpita zaradi zločinov hiš, po vojni pa je ostala vsa leta zanemarsjena, a letos je v naravnost obupnem stanju. Ob Karlovičevi cesti so ostali kupi nagrmadenega snega in kedar kopni, se po klancu voda razliva v Zvonarsko ulico, ki je kakor poplavljen. A zjutraj običajno vse polodelna, da je nevarno po njej hoditi. Prošli bi, naj mestna občina pošlje v našo ulico čestiarje, da bi našlo malo peska. Tudi mi smo davkoplačevalci in imamo iste pravice kakor oni sredi mesta.

— **Iz Sportni ples Moto-kluba »Ilirijec«.** Pionir našega motoizkluma M. K. Ilirija, ki obhaja letos 25 letnico obstoja, priredi v soboto 12. t. m. v vseh spodnjih prostorih hotela Mikhi-Metropol svoj sportni ples. Prireditelj se ni strahil velikih stroškov v želji, da pripravi svojim gostom in sportnim prijateljem zares prijeten večer v originalnem sportnem in motokliskem oblečenju. Posebnost tega večera bodo društvene sportne točke, in prireditvi primerna dekoracija dvorane. Svirale bodo dve godbi. Iz vsega se da torej sklepati: da bo zabave dovolj, a dolžnost vsakega sportnika je, da počasti M. K. Ilirijo s svojim obiskom.

— **Iz Poljak g. Jan Stolarski** iz Krakova prispe v Ljubljano v ponedeljek dne 7. t. m. Isteza dne zvečer ob 20. bo pod okriljem SPD predaval v dvorani Delavske zbornice o zadnji poljski znanstveno alpski odpravi v Ande Argentine in Čile. Poljaki prireajo številna znanstveno alpske odprave v inozemstvo ter se morejo kosati v tem pogledu z vsemi drugimi narodi, ki se borijo za dosego najvišjih planinskih ciljev. Poljska odprava je na svojem zadnjem pohodu v Ande dosegla prav lepe uspehe ter bo v sliki in besedi — predavanje bo v slovenščini! — videli in slišali o naporih poljskih planincev. Dolžnost naša slovenskih planincev je, da se polnoštevilno udeležimo tega slovenskega večera, ki nam ga je pripravilo SPD Vstopnice so na razpolago v društveni pisarni SPD na Aleksandrovi cesti 4/1.

— **Iz Šentjakobčani** vprizore danes in jutri zvečer ob 20.15. prvič zabavno in duhovito Molnarjevo veseligojo. Njena velika ljubezen, ki je doživela pri pramier v dunajskem »Josefstadtu« gledališču ogromen uspeh. Fina veseligoja, polna nežnosti in prisrčnosti ter toplega občutja bo, enako kot pred leti vprizorjena Busova igra »Heerli njene ekselencije«, lepo zabavala gledalce. Sodelujejo: Bučarjeva, Petrovičeva, Šubičeva, Hlančič, Kržnik in drugi.

— **Iz V začetniški plesni tečaj »Jenkovce Solec«** v Kazini se sprejemajo novinci — dame in gospodje samo še ta ponedeljek ob 20. uri. Dijaki imajo popust. Posebne ure in informacije dnevno.

— **Iz Šolski plesni turnir** bo v četrtki 10. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani »Kazine« pri plesnem tečaju Jenkovce Solec. Interesanti vljudno vabljeni.

Danes ob 20. uri, v nedeljo ob 14. 17. in 20. uri: JEANETTE MACDONALD
v Leharjevi opereti
VESELA VDOVA
in francoski vellefilm
LA GARÇONNE (Možakarica)
Mladini vstop zabranjen!

KINO MOSTE

— **Iz Umrlj so v Ljubljani** od 28. januarja do 3. februarja: Povše Franc, 23 let, voznik-hlapec, Trbovlje, Cesar Ludvik, 5 mesecev, sin tehničnega uslužbenca Narodnega gledališča, Mazi Ivan, 76 let star, skladiščnik drž. žel. v p. Bitenc Tomaž, 71 let, nadučitelj v p. Kastelje Jožef, 86 let, krojač, Višnja gora, Antosiewicz Ottilja, 74 let, zasebnika, Kopač Beti, roj. Piskernik, žena ravnatelja Delavske zbor. v p. Magister Andrej, 61 let, uslužbenec tov. tov., Jerin Marija, roj. Bitenc, vd. Kastelje, 71 let, žena čevljarja, Plachota Vavlar, 77 let, kroj. mojster in posestnik Zbogor Stefan, 61 let, žel. uslužbenec v p. Potocnik Franc, 28 let, sin vdove zidarja, Družnik Marija, roj. Kralj, 78 let, upokojenka tov. tov., Pegan Marija, roj. Šušteršič, 48 let, učiteljica v p. Urbanec Anton, 4 mesece, sin delavca, Petric Anton, 56 let, delavec. V ljubljanski bolnici so umrli: Česnik Matija, 57 let, polic. stražnik v p. Kajzar Katarina, 45 let, Jesenice pri Radovljici, Poje Alojzij, 62 let, posestnik, Livold pri Kočevju, Prosenec Hildegarda, 15 let, hči obč. služ. Podlipova pri Zagorju, Strle Jože, 66 let, hišar, Kozaršče ob. Stari trg pri Logatcu Sammer Leopold, 61 let, delavec, brez stalnega bivališča, Bučar Angela, 14 let, hči posestnika, Maček Dora, 56 let, šivilja, Hočevar Stanko, 1 leto, sin dinarierja, Trebnje pri Novem mestu, Štrukelj Anton, 23 let, sin posestnika, Igr pri Ljubljani.

— **Iz Sveže pivo — pri »Sloncu«.**

— **Iz Pustolovščine dobrega vojaka Svejka,** ki jih je vprizoril sokolski gledališki oder na Viču dvakrat z velikim uspehom in pred razprodano dvorano, bodo vprizorjene tretje jutri ob 20.15 v Sokolskem domu. Kdor se hoče nad dve uri do solz nasmejati dobremu vojaku Svejku, naj poseti predstavo. Vstopnice dobite jutri ob 10. dalje v pisarni Sokolskega doma.

— **Iz Čudovite čarovnije v nebotičniku.** Bar v nebotičniku, ki je naše najpopularnejše nočno zabavišče, si je za nekaj dni pridobil posebno atrakcijo: po daljšem času se je spet vrnil znani Vil Vilko, ki s svojim trebnim govorom in se posebnost s svojimi spretnimi čarovnijami zbija splošno veselje in tudi pozornost. Nenavadno zanimiva točka njegovega sporeda privablja v nebotičnik obilo gostov in tudi vi ne smete opustiti ugodne prilike, ogledati si čarovnije, kakršnih smo sicer le redko vajeni. Tudi plesni duo Milton je res odličien in zanje za svoje lepe nastope najlepše priznanje, prav tako pa zaslužijo pohvalo tudi druge plesalke. Zaponnite si: bar v nebotičniku vas bo razveselil in nasmejalo do solz.

— **Iz Pod okriljem Prirodoslovnega društva** bo predaval v torek 8. t. m. ob 20. v mali filharmonični dvorani g. dr. Oton Bajc o »Operaciji z električnim nožem«. Električno rezanje je novejša pridobitev moderne medicine in si polagoma pridobiva vedno več pristavev med kirurgi. Razvoj tega operativnega načina je bil pa šele mogoč z iznajdbo visokofrekvenčnih tokov, za katere je dal idejo in konstruiral prvo aparaturo naš veliki rojak Nikola Tesla. Do takrat naši predniki, zdravniki niso mogli uporabljati električnih tokov velikih energij, dočim je danes to mogoče brez škode za organizem. Te toke imenuje diatermične toke in jih razen za diatermično s pridom uporabljamo tudi za električno rezanje, ki ima več odličnih prednosti pred navadnim rezanjem z nožem. Najmodernejši električni aparati omogočajo izvrševati najbolj komplicirane operacije v veliki korist bolnika in znatno olajšajo delo kirurga.

— **Iz Nadaljevanje rednega letnega obsega Zbornice Prirodoslovnega društva** bo ponedeljek dne 7. t. m. ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi (Kongresni trg).

— **Iz Čitate časopise? Povejte vsem vašim prijateljem,** da je v Ljubljani zadnji teden, torej še samo do 13. februarja redna prodaja Tivar oblek z 20% popustom na tovarniške cene. Prešernova ul. 54, nasproti glavne pošte.

— **Iz Zanimivo predavanje.** Zavod za pospeševanje obrta pri Zbornici za TOI v Ljubljani priredi javno predavanje g. arch. R. Kregarja, profesorja na Tehniški srednji šoli v Ljubljani, z naslovom: »Načrtovanje gospodarstva in gospodarski položaj Nemčije«. Predavanje se bo vršilo v torek 8. t. m. ob 20. v pritlični dvorani Zbornice za TOI v Ljubljani, Beethovnova ulica 10. Vstop prost.

— **Iz Klub korajških Slovencev** vabi na svoj tretji družabni večer, ki bo drevi ob 20. pri »Šestici«. Prof. dr. Ivan Grafenauer bo predaval o Andreju Elmspielerju, ruski kvintet pod vodstvom g. Drige poje ruske narodne pesmi. Člani in prijatelji vabljeni!

— **Iz Po trgovinah je kradel.** Policija je izsledila in aretirala nekega Svetozarja Micića iz Bjelovarja, ki je po ljubljanskih trgovinah kradel blago. Micić je bil član tatinske trojke, ki je obiskala v mestu več trgovin in kradla kar na debelo. Dočim se je posrečilo dvema pobegniti, so detektiv iztaknili Micića v njegovem skrivališču v Kolodvorski ulici, razen njega pa so našli tam tudi za več tisočakov ukradenega blaga. Micić je imel lepo pokromano žepno uro ter celo zalogo manufakturnega blaga. Micić je priznal, da je zaplenjeno blago nakradel po ljubljanskih trgovinah, noče se pa spomniti, v katerih. Nevarnega moža so izročili sodišču.

— **Iz Obstrležen mesarski vajenec.** Mesarski vajenec Vinko S. zaposlen in stanujoč v Rožni dolini, je skušal smoliti pri mitnici na Tržaški cesti vthotapiti v mesto nekaj mesa. Službojuči mitničar, ki ga je imel že na piki, je pohitel za njim in ga pozval, naj počaka. Vajenec pa se za mitničarjeve pozive ni zmenil in je še hitreje tekel naprej po cesti. Mitničar je tedaj potegnil samokres, hotel ustreliti. Menda pa je vseeno le predobro pomeril, kajti zadel je bežečega Vinka v desno nogo. Ranjenega fanta so spravili v bližnjo hišo, kamor je prišel ponj reševalni avto, ki ga je odpeljal v bolnico. Uvedena je preiskava, ki naj pojasni, če je bil mitničar upravičen rabiti strelna orožje.

— **Iz Poskusen samonar.** V Kopalniški ulici stanujoči delavec Jože G. doma ob Sv. Jurja, je včeraj sklenil končati si življenje. Doma v sobi je naložil v pločevinasto posodo oglja in ga zažgal, nakar je prišel vdihavati strupeni plin. K sreči pa je pregorela posoda in se je tleče oglje vsulo na tla, ki so pričela goreti. Ogenj so opazili sosedje, ki so se pravočasno rešili mladega obupanca.

— **Iz Tatvine v mestu.** Vlakovodji Antona Osolinu je ukradel drzen žepar predsmočinj v neki gostilni na Medvedovi cesti iz žepa tisočak, v znano Mahničovo gostilno na Tržaški cesti na Glinah so v noči na četrtki vlomili neznan zlikovci in ukradli 5 kg šunke, več drugih jestvin, nekaj perila ter dve pleteni kosari. Mahničeva je oskodbena za 400 din. Tatovi so prišli v noči na četrtki tudi v mlekarno Nežve Veselove v Tavčarjevi ul. ter ukradli 395 din. Iz shrambe na dvorišču posestnika Franca Berliča je nekdo odnesel 600 din vredno železno dvigalo. Trgovskemu zastopniku Antonu Ahadžiću, stanujočemu v Staničevi ulici 8 je ukradel neki brezposelen temnozelen suknič, vreden 350 din. Policiji je prijaviel neki šofer tudi, da mu je odnesel drzen tat iz avtomobila, ki ga je za hip pustil brez nadzorstva pred brivskim salonom »Fandica« na Kongresnem trgu orodje za popravila avta, vredno 900 din.

Iz Maribora

— **OJNS priredi pustno ranjanje.** V soboto, 19. t. m. priredi mestna organizacija OJNS v Mariboru pustno ranjanje v vseh prostorih gostilne Grmek v Sludenchji. Ker je dobilek namenjen uspešnemu delovanju mariborskih omladincev, naj bi nacionalno občinstvo stremilenje naših mladih po svojih močeh podprlo.

— **Pregled motornih vozil iz okolisa** predstojništva mestne policije v Mariboru in obeh mariborskih srezov bo dne 7. 8. in 9. februarja ob 15. uri dalje na dvorišču mestnega avtošolskega podjetja v Mariboru v Pinarniški ulici. In sicer po sledečem vrstnem redu: dne 7. t. m. vozila sreza Maribor-desni breg, dne 8. t. m. vozila Maribor-levi breg in dne 9. t. m. vozila iz mesta.

— **Za rezervne častnike.** Komanda mesta v Mariboru javlja, da se vrši dne 8. februarja ob 20. do 22. ure v kazinski dvorani predavanje za rezervne častnike. Pradavanje je obvezno za vse rezervne častnike v Mariboru.

— **Gledališče.** Dravi bo zadnja vprizoritev Snuderlovih »Lopovščine«. Globoko znizane cene. V nedeljo popoldne repriza opere »Pod to goro zeleno«. Znižane cene. Zvečer ponovitve »Veronike Deseničeve«.

— **Novi odbor »Društva Sola in dome«.** V četrtki zvečer se je vršil v dvorani Ljudske univerze občni zbor društva »Sola in dome«, ki ga je vodil v zastopstvu predsednika g. magister pharm. Minařič. Po stvarnem poročilu in predavanju g. prof. Silha so bile volitve. Za predsednika je bil izvoljen g. Franjo Skaza, za podpredsednika dr. Rudolf Lovrec, tajnik Ignac Mlačnik, blagajnik Franc Rožman, odborniki: dr. Leopold Poljanec, ravnatelj Ivan Prijatelj, Herma Bradič, dr. Franc Hojnik, prof. Gustav Silhi, Marija Bačnik, Angela Lengar, Matko Božičev in Henrik Kropivnik. Revizorji so: gg. Ivan Lovše, Emil Hibl in Franc Sedmak.

— **Med plesom ustreljen.** Ob priliki neke zabave v gostilni v Negovi v Slovenskih gorah je med plesom dinar Rudolf Kovarje ustrelil svojega ljubzenskega tekmeča, 23-letnega posestnikovega sina Franca Breznika. Ranjena so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je včeraj podlegel poškodb. Storišče se je sam javil sodišču v Mariboru.

Iz Celja

— **Novi mestni proračun.** Mestno poglavarstvo v Celju razglašja: V sniisu dočlil št. 117. zakona o mestnih občinah se objavlja, da je proračun mestne občine celjske in njenih podjetij za upravno leto 1938-39 prebivalstvu na vpogled, pri mestnem računovodstvu od 5. do vstetega 9. t. m. ob uradnih urah. Vsač član mesta Celja kakor tudi vsaka oseba, ki plačuje neposredni davek od kateregakoli dohodka v mestu Celju, ima pravico staviti v navednem roku k predlogu proračuna svoje pripombe, ki jih je treba vlagati pri mestnem poglavarstvu v Celju.

— **Dve veliki smučarski prireditvi v Celju.** V nedeljo 6. t. m. ob 10. popoldne se bodo pričele pri Celjski koči tekme v silomu za prvenstvo dravske banovine in za prvenstvo Mariborskega zimskosportnega podsaveza. Dolžina proge znaša okrog 600 m, višina razlika 150 m. Vsa tekmovalca morja presmucati progo dvakrat. Ker so javljeni tudi znani tekmovalci z Jesenic in iz Ljubljane, bo borba gotovo ostra in zelo zanimiva. Smučarski klub Celje pa bo priredil v nedeljo 13. t. m. ob 14.30 medklubsko skakalno tekmo za prvenstvo Celja na skakalnici v Liscah, ki dopušta skoke do 42 metrov. Najboljši tekmovalac bo prejel naslov »Prvak Celja za l. 1938.«, krasno spominsko darilo in častno diplomu, drugi in tretji pa lepo plaketo in diplomu. Razglasitev rezultatov in razdelitev daril bo po tekmi v restavraciji Petriček v Liscah.

— **O Bretoniji in njenih zanimivostih** bo predaval g. dr. Janko Kotnik iz Maribora v ponedeljek 7. t. m. ob 20. na ljudskem vsučilišču v risalnici meščanske šole. Predvaljal bo tudi mnogo lepih barvnih skioptičnih slik iz te zanimive francoske pokrajine.

— **O poljski znanstveni alpski odpravi v Ande** bo predaval g. Jan Stolarski iz Krakova v torek 8. t. m. ob 20. v risalnici meščanske šole v Celju in predvaljal tudi zanimive skioptične slike.

— **Nočno lekarniško službo** ima od sobote 5. t. m. do vstetega petka 11. t. m. kr. dvorana lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

— **Zanimiva slikarska razstava.** V zvezi s kulinarčno razstavo je bila otvorjena včeraj v kavarnski sobi Celjskega doma razstava del italijanskih slikarjev. Na razstavi so zastopani predvsem mojstri beneške, ferarske, bolonske, bergamske in veronske šole. Razstava bo odprta še danes in jutri.

— **V celjski bolnici** so umrli: v četrtki 75letni dinar brez stalnega bivališča Andrej Krošelj, v petek pa 33letni kovski pomočnik Vekoslav Štubec iz Zagreba in 20letna posestnikova žena Alojzija Liska-va iz Pustik pri Žitkih.

Iz Novega mesta

— **Violinski koncert.** Dne 6. t. m. bo koncertiral v dvorani Prosvetnega doma violinski virtuozi prof. Karel Rupel iz Ljubljane. Njegov obisk v našem mestu bo velik umetniški dogodek, kajti prof. Rupel je znan po vsej Sloveniji in izven njenih mej kot odlični mojster na svojem instrumentu.

— **Svetosavska proslava.** Na vseh tisk. šolah se je vršila v četrtki proslava arbskega prosvetitelja sv. Sava, na gimnaziji, meščanski in osnovni šoli. Učenci so se udeležili predavanja v svojih razredih, dan pa je bil pouka prost.

— **Na občnem zboru Strelske družine,** ki se je vršil v torek 11. t. m. na mestnem magistratu, je bil izvoljen za predsednika nov. odvetnik g. Jože Bučar. Za častne članke pa so bili imenovani: dentist Filip Ogrčič, upok. Robas Ivan in ravnatelj Viljem Sedej. Vsi za družino zaslužni funkcionarji.

Jaz Vam varujem kožo!

Rdeča, hrapava in spokana koža dokazuje, da Vaša koža nima dovolj odporne sile, da je torej slaba. Zato je potrebno, da jo krepčate in sicer z NIVEO. Kajti NIVEA vsebuje »Eucerit« in prodira skozi kožne luknjice globoko v kožo, ji dovaja hrano, jo krepča in ji zvišuje odporno silo. Zato uporabljajte redno NIVEO, da bi Vam ostala koža nežna, mehka in gibčna kljub vlažnemu in hladnemu vremenu!

DAMSKA KONFEKCIJA A. PAULIN
SPOROČA, DA OTVORI SVOJ NOVI, VELIKOMESTNO UREJENI LOKAL V LJUBLJANI,
V ŠELENBURGOVI ULICI ŠT. 1 DNE
8. FEBRUARJA,
ZALOŽEN Z NAJELEGANTNEJŠIMI MODELI
POMLADNE MODE, TER VAS VABI K OBISKU

Iz Trbovelj

Koncert akademskega pevskega zbora: V nedeljo, 6. t. m. ob 16. bo v veliki dvorani tukajšnjega Sokolskega doma pevski koncert akademskega pevskega zbora iz Ljubljane. Koncert priredi tukajšnje društvo »Mladci«, ki je v zadnjem času razvilo v naši dolini živahno delavnost ter pripravlja ustanovitev ljudske univerze, kakor delujejo slične kulturne ustanove že v drugih večjih krajih in mestih. Ljubljanskim akademikom-pavcem, ki prihajajo v zboru menda tokrat prvič v Trbovlje, želimo na rudarskih tleh iskreno dobrodošli in srečno!

Velitve nameštenskih zaupnikov, ki bi morale biti v nedeljo, so odpadle, ker je bil dosležen med posameznimi strokovnimi skupinami, t. j. Društvom rudniških nameštencev, Društvom tehničnih in plavarskih nameštencev in Zvezo privatnih in trg. nameštencev sporazum, tako da ostane v glavnem vse pri starem. Jutri bo sva zaupniškega zbora, na katerem bo konstituiran zaupniški odbor rudarskih nameštencev.

Boks-math: Tukajšnji SK Trbovlje priredi v nedeljo ob 18. v veliki dvorani boks-math, na katerem nastopijo med drugimi prvaki Male antante in Jugoslavije g. Ipavec Josip, Hladni Ivan, prvaki Jugoslavije, Baloh Evstah, prvaki dravske banovine, Štrukl Franc, prvaki dravske banovine, Deučič Mirko, prvaki Jugoslavije, Logar, Korbar, Štruc in še mnogi drugi tuji in domači boksači. Ker je to prva boksarska tekma, ki se vsi v Trbovljah v tako velikem obsegu, je razumljivo, da je zlasti med trboveljsko mladino, ki ljubi take senzacije, izredno zanimanje za to prireditev.

Nesreče: V torek zvečer okrog pol 11. je rudniški predelavec Keše Stanko iz službe grede padel na betonskem hodniku pred svojim stanovanjem tako nesrečno, da si je zlomil nogo. Včeraj dopoldne pa si je med šolskim odmorom zlomil nogo učenec VII. razreda osnovne šole Trbovlje-kraj. Obema je nudil pomoč vodja tukajšnje bolnišnice g. dr. Cizelj. Pri smučanju pa se je v nedeljo pod Mrzlico precej težko poškodoval tukajšnji začasní šolski upravitelj in znani prijatelj naših planj g. Ante Bag, ki se mu je pri padcu zapčila ost palice v čelo. Prvo pomoč mu je nudil tukajšnji rudniški zdravnik.

OTROŠKA LOGIKA

Mladí Vladko je preživel s svojim očetom teden dni v gorah, kjer je prvič v svojem življenju prisostvoval tudi smučarskim tekam v skokih. Z velikim zanimanjem je sledil tekam in ko je nastal odmor, je vprašal očeta:

— Očka, kdaj boš pa zopet vrgel ko-ga dol?

Mislil je, da je njegova srajca bela...

Ne trudite se pri pranju z različnimi drugimi pralnimi sredstvi, ker samo z Radionom oprano perilo postane snežnobelo. Učinek Vas bo presenetil! Dobro Schichtovo milo, prepojeno s kisikom, pronica skozi tkanino in odpravi brez vsakega mendenja vso nesnago. Ne zadovoljite se s sredstvi za pranje, pri katerih se morate na vso moč truditi, da postane perilo belo, temveč uporabljajte Radion, pa boste imeli z lahkoto »Radion-belo« perilo. Razložek bo očiten, če primerjate perilo. Perilo oprano z Radionom bo ostalo vedno snežnobelo. Razen tega bo bolj trpežno, ker Radion varuje perilo.

Schichtov
RADION
pere sam

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

JAJCA

zajamčeno sveža, 720 komadov Din 520, purani zaklani in očisti 10 kg Din 125.— franko voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla. 408

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Vsled ogromne zaloge »Hubertus« plaščev, zimskih suknj, oblek, perila i. t. d. ODPRODAJAMO VSA OBLACILA

s 15 do 20% popustom.

PRESKER LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

BRIVSKEGA POMOČNIKA sprejme takoj Ivan Pirc, Ljubljana, Florjanska c. 6. 393

50 PAR ENTLANJE ažuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 6.75 din. »Julijana«, Gosposvetska cesta 12.

NACE NAROBÉ tapetnik, Celovška cesta 41, se priporoča. 14.R.

ribje olje

iz lekarne dr. Piccolija v Ljubljani se priporoča sledim in slabotnim osebam

BARVANJE LAS specialno izvršuje v vseh njansah frizerski salon RAKAR, Prešernova ulica 7, nasproti slaščičarne Košak. 46.L

Kdor svoje zdravje zna ceniti, mora KISELJACKU VODU piti. Zahtevajte informacije pod šifro »Kiseljake«. 433

DOMACE KRVAVICE pristne, pekrčane, štajerska črnina se dobi v gostilni pri »MENIHU«, Kolodvorska ul. 6. 438

PRITILICNO STANOVANJE

dve sobi in kuhinja, se odda za marec. Oddam tudi malo podstrešno sobico. Bukovnik Fani, Zabjak št. 7, Ljubljana. 414

ENOSOBNO STANOVANJE

evn. s kabinetom išče mirna uradniška stranka (dve osebi) za marc. Plačnik zanesljiv in točen. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »Marca«.

DVOSOBNO STANOVANJE

majhno, išče mirna, snažna stranka (dve osebi) za marc. Plačnik točen, evn. trimesečno v naprej. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Snažno«.

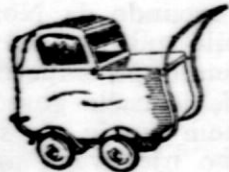
PARNO ZAGO

eno- ali dvosobno stanovanje, veliko delavnico poceni oddam. Pojasnila Cojzova cesta 1. 436

Pojdimo v

kavarno „Stritar“,

kamor je dospel nov damski orkester s spremljevanjem klavirja in vijoline, katere Vam bodo zaigrale mlade in ljubke g. Stefica in Olga. Pridite, ne bo Vam žal! V soboto in nedeljo odprto vso noč!

Otroški voziček: najnovejših modelov

Dvokolesa, motorji, triciklji

Silvalni stroji pogreznjivi

PO ZELO NIZKI CENI — CENIKI FRANKO

»TRIBUNA« F. BATJEI LJUBLJANA, Karlovska cesta 4 — Podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 26

Nabava osebnega avtomobila

Osrednji urad za zavarovanje delavcev (Središnji urad za osiguranje radnika) v Zagrebu razpisuje za 21. februar 1938 ob 11. uri v uradnih prostorih v Zagrebu, Mihanovičeva ulica 3/III. prvo javno pismeno ofertno licitacijo za nabavo šestdesetnega zaprtega avtomobila-limuzine, vmesno steno med sprednjimi in zadnjimi sedeži, s šestcilindrskim motorjem in 60 do 90 PS.

Ponudbe, kolekovane po določbah T. b. 25 takse tarife zakona o taksah, je treba do zgoraj omenjenega roka predložiti ali dostaviti po pošti v zapечатeni kuvertah Osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu (soba št. 305).

Kavcijo v znesku 5% za naše državljane oziroma 10% od skupne ponudene vsote za dobavo avtomobila za inozemce je treba položiti ali nakazati po pošti blagajni Osrednjega zavoda za zavarovanje delavcev v Zagrebu (soba št. 420) najkasneje do 10. ure dopoldne na dan, ki je določen za licitacijo.

Pogoje za sodelovanje pri licitaciji dobe zainteresirani brezplačno vsak delavnik med uradnimi urami pri Osrednjem zavodu za zavarovanje delavcev (soba 305). št. 3.597-1938.

Osrednji urad za zavarovanje delavcev

(Središnji urad za osiguranje radnika) v Zagrebu

ŽIVALI

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

KANARSKI VRVIVCI

dobri pevci, napredaj. Cena po dogovoru. — Franjo Omahna, Ljubljana, Sv. Petra c. 53/a. 425

DOPISI

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Katera samostojna gospodična ali gospa, prijazna in prikupljiva, bi hotela sprejeti na stanovanje samo čez dan solidnega gospoda? Cenj. ponudbe pod šifro: »Dnevna sobica«. 434

DVIGNITE PISMA

v upravi »Slovenskega Naroda« »Harmonija« 353. »Nastop«, »Oboževanje« 329 »Olga«, »Plačani« takoj, »Stanovitnost« in »Zanesljiv plačnik«.

STANOVANJA

Beseda 1.— Din, davek posebej. Najmanjši znesek 15 Din

SOSTANOVALKO

sprejem takoj. Tržaška cesta št. 4/II. 430

Obiščite meseca februarja naš vsakoletni priljubljeni

SEJEM

ko damo na naše že itak nizke, v izložbah označene cene še

10% popusta

ANT. KRISPER

LJUBLJANA

Mestni trg 26

* Stritarjeva ul. 1-3

Nikdo Vas ne bo vprašal, če kupite kaj ali ne!

Popravek

Z ozirom na članek, ki ste ga priobčili v »Slovenskem narodu« v soboto, dne 29. januarja 1958. v štev. 23, na strani 6, v stolpcu 1 in 2 zgoraj, pod naslovom »Zvišana trošarina bo ubila trgovinca«, Vas prosim, da izvolite v smislu čl. 26 zakona o tisku priobčiti sledeči uradni popravek:

Ni res, da znaša ljubljanska mestna trošarina za zelenjavo 50 krat več, kakor v Zagrebu. V Ljubljani znaša mestna trošarina na poljedelske pridelke in na površino a) za krompir, zelje, repo in druge neimeno-vane okopavine Din 0.03 od 1 kg; b) za druge poljske pridelke in domačo površino v svežem stanju (regrat, motovilce, špinača, šparželjni, karfiola, itd.) Din 0.05 od 1 kg — v Zagrebu pa znaša mestna uvožna na površino a) na karfiolo, šparželje Din 0.10 od 1 kg; b) na ostalo površino pa 0.01 od 1 kg. Potem takem je ljubljanska mestna trošarina na zelenjavo le 3 oziroma 5 krat višja od zagrebske, pri domači karfioli in pri šparželjnih pa je zagrebska odmera za 100% višja kot ljubljanska.

Ljubljanski trgovec s sadjem na debelo in z zelenjavo na ljubljanskem trgu morda res ne proda veliko svojega blaga, toda temu ni kriva mestna trošarina, niti tihotapstvo s temi predmeti. Z domačo zelenjavo se danes leča v urenejši mari že ljubljanska okolica — okoliški vrtnarji, ki svoje pridelke prodajajo na trgu brez posredovanja tukajšnjega trgovca. Nikakor ni res, da utihotaplja s sadjem na glavnem kolodvoru in drugje številni tihotapci, ker je primerov tihotapstva s sadjem zelo malo, saj je sadje po svoji obliki in teži za tihotapstvo najmanj primerno.

Res je, da predvideva trošarinska tarifa, kakor doslej tudi za to proračunsko leto 1958-59 za zgornjo zelenjavo, okopavine in površine Din 0.50 mestne trošarine na 1 kg, vendar je s to odmero obdavena le tista zelenjava, ki se v času od 1. XI. do 1. V. uvozi v mestno ozemlje iz inozemstva, ne pa domače blago. Ker se s temi predmeti bavijo oziroma jih goje v zadnjem času naši vrtnarji po Dalmaciji in Primor-

skem, je uvoz teh predmetov neposredno iz inozemstva minimalen; kolikor pa se tega blaga uvozi in ga je na ljubljanskem trgu na prodaj, pa je v ceni tako visoko, da pač prenese oblačitev Din 0.50 pri 1 kg.

Tudi ni res, da znaša mestna uvožna na pomaranče v Zagrebu Din 0.20 od 100 kg, marveč znaša Din 20.— za 100 kg. Trošarina mestne občine zagrebske je za pomaranče v resnici nižja kot ljubljanske, vendar je pripomniti, da zagrebska mestna občina ne dovoljuje nobenih prostih skladišč razen za vino in alkoholne pijače in mora zato zagrebski trgovec plačati trošarino na ostale trošarinske predmete ne glede na to, ali jih proda v mesto ali na deželo. Ljubljanska mestna občina pa daje prosta skladišča ne samo za pomaranče, marveč za vse življenjske potrebščine ter tako v veliki meri olajšuje obstoj ljubljanske trgovine.

Prav tako ni res, da daje mestna občina zagrebska trgovcem refakcijo na trošarino od 20—30% glede na količino blaga, ki so ga prodali na položaj, temveč je res, da daje samo 20% in to samo tistim veletrgovcem, ki se bavijo samo s prodajo na veliko, ki poslujejo v Zagrebu že leto dni in ki svojega blaga ne dajejo v javna, trošarinska prosti skladišča, in končno samo v primeru, če so v predhodnem koledarskem letu plačali 20.000 Din ali več na zagrebski mestni uvožnici.

Res je, da dovoljuje mestna občina ljubljanska privatna tranzitna oziroma prosta skladišča tudi za sadje, ni pa res, da trgovci s sadjem na debelo nimajo od tega skladišča nobene koristi. Nasprotno, ta skladišča jim nudijo veliko koristi, saj uvozijo v svoja privatna prosta skladišča vse blago brez plačila mestne trošarine. To plačajo le od tistega blaga, ki ga prodajo v Ljubljani, ne pa od onega, ki ga izvozijo v po-deželje. Po uradnih statističnih podatkih pa izvozijo iz svojega prostega skladišča v po-deželje povprečno 70—75% in še več uvo-ženega blaga, dočim ga prodajo na ljubljanskem trgu le 30%, 25% in še manj, pri pomarančah pa celo samo 12% do 15%. Z odličnim spoštovanjem Predsednik: dr. J. Adlešič.

Z letali k ledolomilcem

Načrt poleta ruskih letalcev k Novosibirskim otokom

V letalski ekspediciji, ki poleti k trem ledolomilcem »Satdika«, »Majgina« in »Sedov«, bodo vodili tri teška letala Molokov, Golovin in Aleksejev, vse trije udeleženci poleta na severni tečaj, lažje poizvedovalno letalo bo pa vodil pilot Sirokvaša. Vsi trije ledolomilci so običajni med debelimi ploščami ledu. Pilot Golovin je izjavil, da smatrajo letalci to nalogo za nekaj vsakdanjega, saj ne gre za reševanje ljudi z ladij ekspedicije prof. Samojloviča, ki tudi v ledenem obsevu izpolnjuje svoje znanstvene naloge. Gre za to, da se spravi del posadke, ki ni potrebna na ladjah, nazaj na celino, da dobe ledolomilci zalogo vsakdanjih potrebščin ter knjige in novine, letala naj pa odneso z njih že obdelani znanstveni material.

Iz Moskve krenjejo letala v Krasnojarsk, od tod v Dudinko, potem pa preko hantganske tundre k zalivu Nordwick. V teh krajih doseže mraz 50 stopinj. Vreme je tu ugodno za polet, manjkajo pa orien-tacijske točke in obiljeni kraji. Le redko se prikažejo nomadska taborišča domačinov. Del poti vodi ob Heti, kjer se lahko letala skoraj povsod spuste na tla. Zaliv Nordwick leži na 74. stopinji severne širine. Tu sta dve naselbini: polarna stanica na polotoku Urjung—Tumus in novozgrajeno pristanišče v Kočevnikovem zalivu. Ta zaliv so izbrali za eno izmed baz ekspedicije. Tam je dovolj ljudi in tudi traktorji, potrebni za ureditev letališča.

Drugi del poti vodi do zaliva Tiksi. Nizka obala se tu težko razločuje od morske gladine. Edina naselbina na tem delu poti je Ust-Olenovskoje. Od te naselbine je obala visoka in razklana do zaliva Tiksi, ki bo glavno oporišče ekspedicije. Ta naselbina kraj je najbližji ledolomilcem v obsevu ledu. Tam so tudi zadostne zaloge bencina. Druga varianta vodi iz Krasnojarska preko Kirenska nad reko Leno k naselbini Peledui in dalje preko Jakutska znova po Leni k zalivu Tiksi. Ta proga je za 1.000 km krajša, zato pa težja. Po dosedanjem preizkušanju ledolomilcev pričakujejo, da bodo proti koncu marca ko se pripravljajo glavna operacija letalske ekspedicije, približno na 80. stopinji severne širine. Iz oporišča v zalivu Tiksi bodo letala oddaljena od ledolomilcev okrog 1.000 km, kolikor lahko prelete z zalogo pogonskih snovi za povratek, ne da bi se spu-stila na tla. Vendar bo pa pripravljeno na otoku Kotelnem v otočju Novosibirskih otokov rezervno oporišče. K ledolomilcem po-lete letala po kompasu. Pri tem ne bodo izključene manjše pomote v smeri, a če bo letala nad polarnimi kraji megla, ute-gnejo letala ledolomilce tudi zgrešiti.

Blizu glavnega oporišča je najbolj mrzlo.

To pomeni, da bo morala delati ekspedicija svoje podvige v hudem mrazu. Nizka temperatura, ki dela na zemlji velike te-žave, pa znatno olajša delo letalcem v zraku. Praksa polarnih poletov je pokazala, da je temperatura v zraku višja nego na zemlji. Golovin sam pripominja iz lastne izkušnje, da se je dvignil v zrak pri 50 stopinjah pod ničlo, v zraku je bilo pa samo 25 stopinj pod ničlo. Zgodilo se tudi, da je pri 40 do 50 stopinj mraza na zemlji temperatura v zraku okrog ničle. Večina pilotov in posadke ima bogate izkušnje tu- di iz reševanja Čeljuskincev. Toda vojna ekspedicija Molokov ne taji, da je sedanja naloga težja od poleta k taborišču Čelju-skincev na ledeni gori. Toda pogumni le-talci se zanašajo na to, da jim bodo bogate izkušnje in nagli napredek letalske tehnike pomagale premagati tudi te težave.

Kitajski porcelan v nevarnosti

Pile tri dni vožnje z avtomobilom proti jugozapadu od Šanghaja leži mesto Ching-teh-Chen, zibelka kitajskega porcelana, ki je bil poleg svilu prvi in najboljši propaga-tor Kitajske na zapadu. Popotnik, ki bi pri-čakoval, da zagleda Ching-teh-Chen kot raz-stavno mesto odgovarjajoče svetovnemu po-menu svojih umetniških izdelkov, bi se zmo-til. O Ching-teh-Chenu se niti ne da reči, da je tipično kitajsko mesto, ker manjka v njem običajni gradbeni material, les, rogo-žina in papir, ki jih tu nadomesti porcelan. To mesto je zgrajeno iz porcelana in je skrito v porcelanu. Delavnice, ki bi jih lah-ko nazivali bajte, tiče do streh v kupih raz-bitega porcelana, ki ga zmečejo proč, ko se pokvari. Tako se je okolica hiše časo-ma močno dvignila. Gradbeni material je pretežno porcelan in sicer razbit in poten-nejši s kaolinovo glino, ki je najboljša v teh krajih na Kitajskem in na svetu sploh.

Hišice nikakor ne odgovarjajo umetniške-mu čutu prebivalcev tega mesta. Zunaj in znotraj se jim pozna, iz kakšnih loncev in črepnjic so bile zgrajene. Pač pa spadajo iz-delki prihajajoči iz teh brlogov, po svoji trpežnosti in umetniški izdelavi med najbolj-še na svetu. Zdal je prišlo to na prvi pogled brezpomembno mesto takorekoč v središče vojne vihrine in njegov obstoj je v nevarnosti. Res je, da temelji slava Ching-teh-Chenske-ga porcelana na kaolinovi glini, ki nekaj kilometrov dalje ni več tako dobra, toda tu- di skozi pokolenja čuvana umetnost kot ro-dovna tajna bo pretrpela nedolžno škodo, če ne bodo Japonci prinesli temu mestu.

Grock se vrača na oder

Njegove mišice so še vedno prožne in mladostne, čeprav je star že 58 let

Oni dan je sprejemal prileten, plešast gospod z globoko začitanimi potezami ka-rakterističnega obraza v salonu nekega velikega pariškega hotela zastopnike ti-ska. Poleg novinarjev se je gnelo okrog dobrodošne nasmejanega gospoda mnogo radovednežev iz najvišjih družabnih kro-gov in vsi so napeto poslušali pripovedo-vanje in spomine elegantnega, z angleškim prizvokom govorečega moža. To je bil

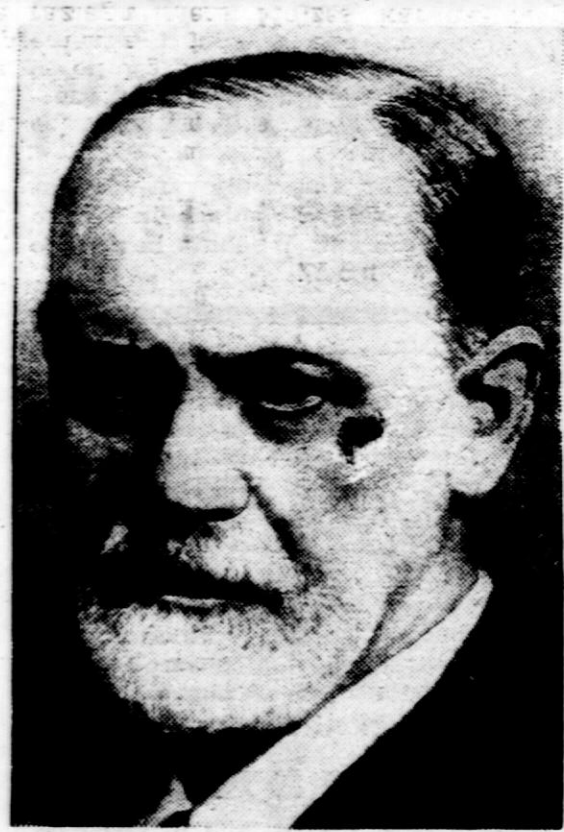

Grock, slava cirkusov, največji in najinte-ligentnejši glasbeni klovna naše dobe. Grock, ki je bil postopoma urar, kakor njegov oče, šest tednov plačilni natak in teden dni uradnik v pisarni za pisalno mizo in ki so ga povsod zapodili, ker je imel od mladih nog samo dva talenta: godbo in akrobacijo, je imel to srečo, da je srečal moža, ki je imel sicer že svoj zagotovljeni položaj, pa je bil iz navdušenja akrobat. In ta strastni akrobat je naučil mladega Adriana Wettacha iz bernskega Oberlan-da, poznejšega Grocka, akrobatske umet-nosti tako temeljito, da si boljšega učitelja ni mogel želeči.

Grock je star zdaj 58 let in je klovon od svojega 14. leta. Za seboj ima torej 44 let

Mojzes je bil Egipčan?

Znani psihoanalitik Sigmund Freud je sprožil v nekem dunajskem strokovnem li-stu vprašanje ali je bil Mojzes res Jud ali pa je bil Egipčan, ki ga je šele tradicija izpremenila v juda. Freud trdi, da običaj-na razlaga imena Mojzes, kar naj bi po-menilo »iz vode potegnjen«, ni pravilna. Ime Mojzes pomeni po njegovem mnenju: Tisti, ki je nekaj potegnil iz vode. V je-ziku Egipčanov pa pomeni Mosis samo sin, kakor v imenu Thutmois, Tutmes. Dalje

opozarja Freud na to, da so našli po sta-rem ustnem izročilu orientalskih dežel v starem veku mnogo ugodnih mož na vodi. S tem se simbolično izraža zveza z elementom, ki je veljal za darovalca življenja zlasti v Egiptu, kjer so pomenile nilske poplave blagostanje in premoženje. Freud meni, da je bil Mojzes Egipčan iz ugledne rodbine, ki se je zavzel za zatira-

meha in glasbenega eskamotarstva. Mož, ki govori gladko osem jezikov, ima nastu-dirane vse svoje točke v 11 jezikih. Ta cirkuski fenomen se vrača po desetih letih poditka znova na oder in v Pariz. Ko se je pred letom dni za trenutek pojavil v cir-kusu Medrano, je bilo to samo kratko presenečenje, kajti Pariz ga je zadnjič vi-del v Empiru leta 1929. To je glasbeni klovon genijalnega kova, ki mu je dejal Charlie Chaplin v Ameriki: Grock, vi ste edini na svetu v cirkusu in na oderu kakor sem jaz v filmu. Samo s to razliko, da ste vi obogateli, jaz sem pa še vedno siroma-šen klovon. — mu je odgovoril Grock. Grock se je vrnil v Pariz v prvi vrsti za-to, ker ima tam mater, ki jo naravnost obušuje in ki je praznovala 25. januarja 85-letnico. Da bi dokazal, kako sta oba še mlada, se vrača na oder. Baje hoče tudi dokazati, da zna zdaj še boljše glumiti ka-kor pred leti. Razen nekaterih svojih klasičnih godbenih trikov je ves svoj nastop izpremenil. Njegove mišice so še vedno prožne in mladostne, živci tudi. Pravi, da bo skakal kakor pred desetimi leti.

V Pariz je prispel iz Marseille, kjer ga je presenetil sneg. Čeprav je izboren sofer, je malo manjkalo, da se ni ubil, ko je vozil skozi Fontainebleau 120 km na uro in se zaletel v nasproti vozeči avto. V Marseilleu je obiskal starega prijatelja iz cirkusa klovna Soco Data, ki je že dav-no izgubil iz človeškega spomina. In vendar je bil to čudovit klovon, ki ga je samo čudna usoda odvrnila od arene in varije-teja. Dolgo je že tega, odkar se je napotil v Marseille, da bi dobil novo namestitev. Tam je sedel na klopec, pa je močan ve-ter vrgel s strehe bližnje hiše težko opeko, ki mu je padla na nogo tako nesrečno, da mu jo je prebila. Soco Data je moral dati cirkusu slovo, toda dobil je 800.000 fran-kov zavarovalnine, kar mu je omogočilo živeti od rente. Ko se je poslavljaj od Grocka, ni pozabil pripomniti: Ne morem ti povedati, koliko tisoč ljudi me je prišlo prositi, da bi jim povedal, na katero klo-pico padajo tako dobrotljive opeke.

Grocka so tisočkrat kopirali in posne-mali, toda nihče ni dosegel njegovega na-stopa niti v pogledu godbe, niti ekvilibris-tike. Zdalj nastopi Grock tudi v filmu. To bo seveda zopet svetovni uspeh, kajti Grock je zares velik, genijalen klovon, ve-lik in nadarjen godbenik, pa tudi velik akrobat.

ne Jude in ki sta ga potem ustno izročilo in njegova lastna odločitev izpremenila v juda. Če bi se dokazala pravilnost tega naziranja, bi nastale iz tega zanimive po-sledice za izvor judovskih zakonov in na-stalih monoteističnih ver. Freud pa sam opozarja na to, da bi bilo treba v podkre-pitev tega naziranja potrditi pravilnost njegove razlage imena Mojzes. Do enakega zaključka kakor on bi moral priti na po-dlagi lastnih izsledkov še nekdo, ki se za-nima za to vprašanje.

Katastrofa italijanskega letala

Italijanski letalec Stopani, ki se je ude-ležil rekordnega poleta italijanskih bom-bardejev iz Rima v Rio de Janeiro, je ko-maj ušel smrti v gorečem letalu. Stopani se je dvignil v značne višave zjutraj ob 8.10 v Natalu, da bi se vrnil v Italijo. Opol-dne je posadka letala po radiu sporočila, da je Stopani sklenil vrniti se v Natal, ker se mu je pokvaril en motor. Ob 14.55 so braziljske radijske postaje prestregle signal italijanskega letala SOS. Na letališču je bilo baš letalo družbe Air France in takoj je odletelo na pomoč Italijanom. Z otoka Fernando da Noronha se je pa takoj dvig-nilo tudi nemško letalo. Ob 16.50 je nemško letalo po napetem pričakovanju sporočilo, da je našlo gorečo italijansko letalo na šir-nem morju, da se je pa posrečilo rešiti sa-mo njegovega poveljnika Stopanija. Ostali štirje člani posadke so našli v morju smrt.

Poročnik Bruno Mussolini, ki se je tudi udeležil poleta Italija—Brazilija, je bil po-višan v kapitana. Mussolinijev sin, rojen leta 1918, je postal tako najmlajši italijan-ski kapitan.

SVET HOČE BITI VARAN

— Če drugi sem te srečal s to svetlo-lasko. Oni dan sta šla iz kavarne, snóci pa iz kina. Ni pa še dolgo tega, ko si mi za-trjeval, da ti je žena vse na svetu.

DOBRODOŠEL GOST

— Na svidenje in oprosti, da odhajam tako pozno.

— O, prosim, prosim, bolje pozno, ka-kor nikoli.

Dragocena moška obleka

V Nashville v državi Tennessee je umrl nedavno gradbenik George Pepper in za-pustil svojemu rojstnemu mestu moško ob-leko. Občinski očete so sprejeli njegovo zapuščino z začudenjem, ko so pa pregle-dali papirje umrlega starega samca, ki ni zapustil nobenih sorodnikov, so spoznali, da je njegova obleka dragocen zgodovinski spominek. To je namreč edina obleka, ki jo je naredil ameriški prezident Andrew Johnson, naslednik umorjenega prezidenta Lincolna. Johnson je bil prezident od leta 1865 do 1869.

Andrew Johnson je bil prvotno krojač in v mladih letih ni znal niti pisati, niti čitati. Celo svoj poročni list je podpisal s tremi križci. Njegova energična in ča-stihlepa žena ga je šele naučila čitati in pisati, ona mu je utirala stromo pot do st-ajne kariere. Johnson je postal najprej župan mesteca Greenville, pozneje guver-ner države Tennessee, potem senator, leta 1864 prezidentov namestnik, končno pa prezident. Ko je prevzel predsedniške po-sle, je dobil od svojega prijatelja in rojaka Johna Pepperja, ki se je bil povzpел od kovačnice do vrhovnega sodnega dvora, lastnoročno izdelane klešče za prenog in utrinjale. President Johnson je sklenil za-hvaliti se mu s podobnim darilom. Pre-skrbel si je od Pepperjevega krojača nje-govo mero, se zaklenil v svojo sobo in naredil obleko, ki jo je potem izročil svo-jemu prijatelju. Pepper te obleke nikoli ni nosil in tudi njegovi potomci so jo skrbno hranili, saj jo je naredil lastnoročno 17. president Zedinjenih držav. Zadnji poto-mec rodu George Pepper je zapustil zdaj to dragoceno obleko nashvillskemu mu-zeju.

Radioprogram

Nedelja 6. februarja

8. Koncert tamburaškega septela (vodj g. St. Kahne). — 9. Napovedi, poročila. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. 9.45: Vereki govor (g. dr. Vilko Fajdiga). 10: Koncert solistične lahke glasbe. — 11: Otroška ura: Gašperček. — 11.30: Drobšč za drobšč (plošče). — 12: Zbor malih har-monikarjev (vodj prof. Pavel Raniga). — 13: Napovedi. — 13.20: Nastop zagrebškega swing-kvarteta. (Oddaja prekinjena od 14 do 16 ure). — 16: Lahkih nog naokrog (plošče). — 17: Kmetijska ura: Gospodarska navodila in tržna poročila. — 17.30: Vo-jaske godbe (plošče). — 18: Br. Nušić: Svet — komedija v 4 dejanjih. Izvajajo člani rad. igralske družine. — 19: Napovedi, poročila. 19.30: Nac. ura. — 19.50: Slovenska ura: a) Forster: Po jezeru, koncert, fantazija; Bom šel na planince (klavir: prof. M. Li-povšek) b) Prešernova rojstna hiša (g. F. S. Finžgar). — 20.30: Vesel koncert Radijskega koncerta. — 22: Napovedi, poročila. 22.15: Pevski koncert g. Mirka Dolničarja, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek. Konec ob 23. uri.

Ponedeljek 7. februarja

12: Ouverture (plošče). — 12.45: Poročila. 13: Napovedi. — 13.20: Glasbeni mehurčki (plošče). — 14: Napovedi. — 18: Zdravstve-na ura: Zastrupljenje (g. dr. Anton Breclj). 18.20: Charlie Kunz igra šlagerje (plošče). 18.40: Kulturna kronika: Fran Jaklič-Podgoričan (g. dr. Tine Debeljak). — 19: Na-povedi, poročila. 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zanimivosti. — 20: Radijski orkester. — 21: Musorgski: Prolog iz opere Boris Godunov (plošče). — 21.10: Klavirski kvartet (Trost, Šušteršič, Müller, Svetel). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Radijski orkester. Konec ob 23. uri.

Torek 8. februarja

11: Šolska ura: Prešernu (nastop učencev drž. ljudske šole Vit. kraja Alek-sandra I. Zednitelja). — 12: Virtuozji (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Opoidanski koncert Radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Paster spored (Radijski orkester). — 18.40: Zgodovinska pota židovstva (g. Fr. Terseglav). — 19: Na-povedi, poročila. 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zabavni zvočni tednik. — 20: Prešernov va-čer ob obletnici njegove smrti. — 22: Napovedi, poročila. 22.15: Za ples (plošče). Konec ob 23. uri.

Sreda 9. februarja

12: Slovenski šramel kvartet. — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Koz-jaške pesmi (plošče). — 14: Napovedi. — 18: Mladinska ura. — 18.40: Nova pravila bra-tovskih skladnic (g. Rudolf Smersu). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Šahovski kotiček. — 20: Koncert: So-delujeta: ga. Pavla Lovsetova in Radijski orkester. — 21.10: Lahka glasba na dveh klavirjih. — 21.20: Pevski jazz-kvartet. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Vesel kon-cert Radijskega orkestra. Konec ob 23. uri.

VZGOJA Z OVIRAMI

— Pomni, Jurček, da s prstom ne smeš na nikogar pokazati.

— Čemu imam pa kazalec, mamica?

ROLF FREMONT:

63

XVII.

MREŽA SE ZOŽUJE

Svet v razvalinah

Pustolovski roman

Arthur je hitro vzel pismo in ves presenečen prečital naslov.

— Čudno! Zame, — je zamrmral in odprečital pismo v napetem pričakovanju, kaj mu prinaša. Pismo je bilo pisano na pisalni stroj, bilo je kratko. Glasilo se je:

Gospod Bouvier!

Svojega strica Johna Benson ne iščite in za njegovo življenje se ne bojte. Zaenkrat mu ne preti nobena nevarnost, čeprav je zapustil svoj dom po dokaj čudni poti. O vsem drugem boste še obveščeni. Ohranite mirno kri.

N.

Arthur je ostal nekaj časa kakor vkopan, po-tem je pa skočil na hodnik in odhitel v Bensonovo spalnico.

Na ponovno trkanje in klicanje se ni nihče od-zval. Zato je odhitel Chester po rezervni ključ.

Vrata sta potem hitro drpla in oba sta planila vsa v skrbeh v spalnico.

Bensonova spalnica je bila prazna. — Benson je bil izginil. Brez sledu kakor, da se je udril v zemljo.

Arthur se je takoj spomnil, kaj je dejal Benson ponoči predno so se razšli. Da, bilo je res tako, nje-govi sovražniki so bili že na delu. Sovražnosti so se bile pričele.

Carinski inspektor Harris in Lytton sta sedla 28. junija ob devetih k novemu vojnemu posve-tovanju.

Oba sta vneto vlekla dim iz svojih nerazdruž-nih pip in zavita v oblake modrikastega dima, valečega se po sobi v gostih kolobarjih, sta raz-mišljala, kako in kaj bi storila...

— No, jasno je, — je povzel po dolgemu molku besedo Harris, — da brije Morley iz nas norca. Ta njegova zgodba o napadu, o neznanih napadalcih s samokresi v rokah, ki naj bi ga bili prisilili iz-stopiti iz čolna in ga zvezanega položili v votlino med skalami, kjer naj bi ga bili šele tretjega dne našli napol mrtvega tako, da bi bil moral še en dan ležati v koči »usmiljenega ribiča«, vsa ta zgodba je od začetka do konca izmišljena, na to staviš glavo.

— In ne izgubili bi je, — je pripomnil Lytton. Inspektor je nadaljeval: — Morley nas že dolgo vodi za nos — prav ste imeli! Samo on je bil tisti, ki so ga naši motorni čolni preganjanj pri Petih skalah — on in nihče drugi. Toda posrečilo se mu je odnesti pete in zdaj je celo dobil nazaj nepo-škodovan čoln, s katerim najbrž sploh ni več ra-čunal. Zdalj se nam roga v pest. Vidim mu na očeh, kako ga veseli vsa ta igra.

— Samo naj se nikar ne moti, tega mu ne bom nikoli odpustil. Zdalj gre res za našo čast in dvo-

boj mora biti dobojevan do konca! — je vzkliknil Lytton.

— Toda kaj storiti? — je vprašal inspektor. — Morda bi bilo najbolje, če bi vsaj pol leta ne ukrenili ničesar, kar bi pokazalo, da se nam zdi Morley sumljiv. Sicer sem pa prepričan, da bo zdaj dolg pazil, da mu ne stopimo na prste.

— Mislite? Jaz se z vami ne strinjam. Nasprotno — njegova predznost se bo po tem uspehu še povečala, boste videli. Poznam dobro te predz-neže. Vsak uspeh jih vzpodbudi k novim pustolov-ščinam. Tudi Morley je tak. Vem pa, kje je nje-gova slaba stran.

— Zares? Potem pa nikar ne oklevajte in po-skusite takoj nov napad, — mu je prigovarjal Harris. — Toda zdaj mi je šnila v glavo misel, kaj je s Tomom Hobbsom? Nanj smo polagali to-liko nad, pa vse kaže, da smo se zmotili. Nobenega glasu ni o njem. Kaj bi moglo to pomeniti? Bodisi da je izgubil sled ali pa da je bil na napačni sledi.

— Tudi jaz si tega ne morem pojasniti, — je pritrdil Lytton. — Njegovo zadnje pismo je res vzbujalo najboljše nade, naenkrat je pa obmol-knil. A najbolj čudno se mi zdi to, da niti denar, poslan za njim v sredo, ni bil dvignjen. Kaj če bi moral nenadoma odpotovati? Toda kam? In da bi nas o tem ne obvestil? Ali pa se je morda njegovo pismo izgubilo. Bogue, ne vem, kaj bi mislil. Naj-raje bi odpotoval za njim.

— Če je že odpotoval iz Martowna, bi vam to nič ne pomagalo. Če se pa še mudi tam, že ve, zakaj je naenkrat umolknil. Morda se boji, da bi

postal sumljiv, če bi dvignil denar. Tudi to ni iz-ključeno.

— Seveda, tudi jaz sem že mislil na to. Toda pisal bi lahko neopaženo od drugod. No, počakajva še nekaj dni, bova videla, kaj se bo dotlej zgodilo. Sicer pa to ni mož, ki bi prišel tako hitro v za-drego, on si bo že znal pomagati.

— Upajmo, — je pripomnil inspektor. — Morda je vzrok njegovega molka povsem naraven. Mrežo vleče skupaj, pa noče vnaprej ničesar izdati.

— Morda. In midva bi morala ravnati tudi tako.

— Kako to? Mar bi jo sami ubrali za Morle-yem?

— Za njim ne. To bi bilo zaman. Raje poskusim nekaj drugega. Vem točno, kje se Morley najraje mudi in kjer bodo vedeli o njem marsikaj, kar nam bo pomagalo. Pojdem na poizvedovanje v Bonettovo krčmo.

Harris se je zasmejal.

— Če mislite, da boste spravili iz katerega nje-govih pajdave kaj pametnega, se temeljito motite. Ti bodo dobro pazili na svoje jezike in pa — vsi drže skupaj. O tem sem se že sam večkrat pre-pričal.

Sicer pa, povejva se ti odkrito med štirimi očmi. Mar ni ves ta boj z alkoholizmom udarec po vodi? Mi si prizadevamo tu v potu obraza, svoje zdravje, da ne rečem življenje tvegamo dan za dnem. Toda kaj pomaga vse to? Pojdite po mestu in potrkajte kjerkoli. Povsod imajo alkohola v izobilju in za zaklenjenimi vrati se ga rad nasrka tudi sam — saj me razumete. Mar ni tako?